

{ No 131
{ సంచిక రికార్డు

AMRUTANJANI

1981
Pan B...

AMRUTANJANI

DO LA M

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0—10—0; డజన్ 1-కి ర్పు 6—4—0. ప్రతియింట నుండవగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఆంధ్రభాషలో షష్ఠీభూరితహవ్య
శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరిచేతను బహి
రంగముగా ప్రపంచపటలేదు
దీనిలో శ్రీ అర్జున లక్ష్మణములును
వారియొక్క ఆయుధము విలక్షణ
ములు శృంగార భాస్వరులును,
మొగ ఆడు ఆను శిల ఉన్నట్టి పావ
రాలును, పూర్వము మహావిముఖు
వర్తమానా వ్రాసినట్టి సప్తకమును
పటములతో ముద్రించి యున్నాము
చార్జ్ 7 ఆణాలు ఎం ఎన్ సర్వస్వతి
ఆరుగుండీడ్లి, ముందుకు,

కృష్ణానందానబ్బు

దీనిని వాడుటచే యేలాటిబాధ మంటలు తక్కువే దేహమునం దేభాగమునందైనను యుంగు వెండ్రుకలను తక్షణమే తీసివేయును. 8 షెల్లుగలపెట్టె 1కి రూ 1-4-0 యేజంట్లు కానలేను.

సుందరం అండ్ కో

5, భద్రద్రయ్యగార్లనువీధి, పార్కుటవున్ మద్రాసు.

“కాంగ్రెస్”

ఆంగ్లజాతీయ వారపత్రిక రాజమహేంద్రవరమునుండి శీతానగరమునకు మార్చబడినది.

గౌతమీసత్య గ్రహశ్రీశకుమారిచే ప్రకటితము. సంపాదకులునుద్వారీ అన్నపూర్ణయ్య, సంవత్సరవందా కురిలు మాత్రమే. ప్రకటనలు కేయగోరువారికి మిగల లాభకరము. వలయు వారు మేనేజరు, “కాంగ్రెస్”

శీతానగరం, కొత్తపూర్వము గోదావరికి అని వ్రాసేది.

నచ్చనివా! సొమ్మువాపసు చేయబడును!!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న స్థూలము, భావస్థూలము, గ్రహస్థూలము, అష్టకవర్ణ, షోడశం వర్ణ, ద్వాదశభావభావములు, దశాంతర్దశాంతర్దశములు, మున్నగు శాస్త్రసూత్రములతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషశాస్త్రములన్నియు చక్కగా ఇవ్వబడినవి. ఇది యింటిజ్యోతిషుగ్గుడు. వెల 2 0 0. మొదటిభాగము రూ 1-0-0. పోస్టే ప్రత్యేకము గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము, 2181 కళింగోట, విశాఖపట్నం.

ప్రపంచమందు అంతటను మంచిస్వాగతము

“కానకా స్త్రులునకు” గలదు. ఆంగ్లము, విశ్వరత్నము, ఆభివృద్ధి మొదలగు వాటినిగురించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. మార్గం లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనును. ఇది ఉచితముగా తపాలో భర్త్యులేక పంపబడును. కావలసిన వారు ఈదిశవ విభాగమునకు వ్రాయును.

ఆతంకనిగ్రహ ఔషధశాల,

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

వస్తుగుణాదీవిక

అయినవహర్ష- సూత్రసాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి. ఈగ్రంథముయొక్క యుపయోగము ఎల్లరకును చెల్లినదే యున్నది. ఇందు సమస్తవస్తువులు, మూలికలు, ఆహారపదార్థములు ఫలములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణద్వయములను జక్కగ వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగ్రంథము వెల 5-0-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము

2179 యర్రా జగ్గారావు బ్రదర్స్, రాజమండ్రి.

కమలామణి లేఖలు
వెల 6 అణాలు- డబ్బును 3 రూపాయలు

గ్రంథకర్త:- బి. ఎ. బి. ఎల్. హైకోర్టు నేటికీ
రెండవ వెంట నుబ్బారావుపంతులుగారు
ఉద్యోగకారమున విదేశాభ్యుదయ భర్తకు
కమలామణి వ్రాసిన యీ లేఖలు వట్టివలపు బాబులు
గాక ప్రేమాభ్యుత్థము తోడ నిండితో కాచార న్యక
హాసుల విచిత్ర వర్ణనలు కలిగియుండుట ప్రత్యు
రహస్యం వరదయములు. ఆ 1002 నెల జూను
మాసములోని 1002వ భాషలో ప్రచురింపబడు
(Kumala's Letters to Her Husband) ప్రపంచ
మెల్లటల వ్యాపించియున్నది. చిత్రపత్రి మొదలగు
లక్షలకంటె ఇమలు జరివి క్లాఫించి యున్నారు. ఈ
సూక్ష్మమయ్యుర (మహాకర్తృభాగవత్తు) తుట్టుకు
జరు కమలామణి కల్యాణప్రసంగ దుర్లభ అత్యంతవ్య
సర కరమగు నుండును. విశేషప్రతులు లేవు.
వికోరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు

హిందూదేశమున మహమ్మదీయు

లకు గల స్థానము

లండన్ టైముస్ పత్రికకు సయ్యదు సర్దార్
అలీఖాన్ గారు వ్రాసిన జాబు

సికింద్రాబాదు, సెప్టం 1:-హిందూదేశమునమహమ్మదీయులకు గల స్థానమును గూర్చి లండన్ టైముస్ పత్రికకు సయ్యదు సర్దార్ అలీఖాన్ గారు వ్రాసిన జాబు నిన్న పత్రికలలో ప్రచురింపబడినది. ఆజాబునం దాయన యిట్లు వ్రాసెను:-

జూలై 7 తేదీన ప్రభువుల సభలో నువన్యసింపుమ హిందూదేశములోని మతవిభేదములను తలచినట్లయిన హైందవ సమస్యలు మన మనునన్నంత స్వల్పములు కావనియు అదినుండి యు పీర స్వభావములు గలట్టియు పారుమము గలట్టియు 700 లక్షల మహమ్మదీయులు హిందూదేశములో నుండటవలన ఈ చిక్కులు ఎప్పటికిని తేలు నట్లు గా న బ డు ట లేదనియు బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు చెప్పియుండెను. అంత ముఖ్యమైన యుపన్యాసములో స్వపరిపాలనను సంపాదించుటలో మహమ్మదీయ ప్రయత్నమును గూర్చి కూడ వారు కొంత చెప్పియుండిన బాగుండునని తలంచుచున్నాను. హిందూదేశమును గూర్చి సరిగా తెలుసుకొనబాలని బ్రిటిషు దేశములు ఇచ్చటనున్న చాలకూల మహమ్మదీయులును యుద్ధ స్వభావములు కలవారనియును సమయము వచ్చినప్పుడు (అనగా బ్రిటిషువారు వెలిపోయినప్పుడు) హిందువులవైబడి అచి వేయుటకు సిద్ధముగా నున్నారనియు అనుకొందురని ఇంగ్లాండులో మన్న శాస్త్రీ హితులు తెలియ జేయుచున్నారు. బహుశః యిటువంటి అభిప్రాయములవేతనే ముమ్మునుగూర్చి బర్మన్ హెడ్డు ప్రభు పట్లు మాట్లాడి యుండవచ్చును. మేము వీరుల సంతతివారమని మాకు గర్వమే కాని మాకు ఇతర స్వభావములుకూడ కలవు. వానిని తలంపకుండుట దురభిప్రాయపడుట ప్రకృతికాస్త్రమందును చిత్రకళయందును ఇస్లాము పేరు సంపాదించియున్నది. ఇప్పుడు మాజాతివిద్యావిషయమున వెతుకబడి యున్నట్లుగా తలంపబడినట్లయిన పారిశ్రామిక విషయములలో మేమెంత వృద్ధిలో నున్నది బొంబాయి రాజధాని కి బాసుగా తెలియను. కాని అన్నిటికంటెను రాజ్య పరిపాలనయందు మేము శ్రవణింపబడి చెప్పుచున్నాను. ఇప్పుడు పరిపాలనలో అవకాశ మిచ్చినట్లయిన మహమ్మదీయులు లేమి చేయగలరో తెలియజేయుటకు మీరు వందలకొలది పేరు లీయగలను. పరియు మతమునందును దాశ్చర్యమునందును మేమెవ్వరికిని తీసిపోమని చెప్పినయెడల ఎవ్వరును ఆక్షేపింపరని తలచెదను.

మహమ్మదీయులను గూర్చి కేవలము వీరుల సంతతియని తలంచినంత మాత్రమున హిందూదేశ విషయమున గల చిక్కులు తగ్గవని ఇంగ్లాండులో నివారికి తెలియజేయుటకే నేనీవిషయములను చెప్పుచున్నాను. మాపూర్వు లిదివరకు పేరుప్రతిష్టలను సంపాదించియుండుట చేతనే రాజ్యపరిపాలనలో మాకు పాలు కావలెనని మేముడుచుచున్నాము.

హిందూదేశములో జాతివిభేదములను పోగొట్టవలెనన్న కారణములను తెలుసుకొని రూపుమాపవలెననిగాని వాటినిగురించి అశ్రద్ధహింపరాదు. సంతుష్టి లేని యెవరో యొకరిద్దరివలె మేమును అపాయకరమైన మనుష్యులమనియును మా హిందూ సోదరుల తలుపు పగులగొట్టి ఇంగ్లాండుకు కష్టము తెచ్చిపెట్టగలమనియు ప్రచారము చేయుటకంటె అపాయకరమైన పద్ధతి యుండబోదు.

మేము పారుమ స్వభావముగల వారమని బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు చెప్పుచున్నాడు. అందులననే ప్రభుత్వములో మాక్షేమములు కాపాడబడవలెనని మేముడుచుచున్నాము.

బుద్ధిగల మహమ్మదీయు డ్యాడును జాతిభేదముల నెక్కువ జేసుకొనవలెనని తలంపడు. అది పోవలెననియే మేమును తలంచుచున్నాను. కాని యిదివరకువలె సర్ అబ్దుల్ రహీంగారికి బెంగాలు ఆక్టింగు గవర్నరు పదవి నీయనట్లు వలె అశ్రద్ధచేయుటవలనను అచివేయుటవలనను యాచిక్కులు తొలగవు. సూతనముగా జరిగిన విషయములను బట్టి మేము నిరాశాపూరితులమైనను, రిడింగు బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువులవంటి గాజకీయవేత్తలుండుటవలనను రాజభక్తిగల హైందవుల సహకారమువలనను కేవలము హిందూ ప్రభుత్వముగాక మాపూర్వుల పేరు ప్రతిష్ఠలను బట్టియు మాయోగ్యులను బట్టియు మాసంఖ్య

నుబట్టియు మహమ్మదీయుల మగు మాకుతగిన విభంబున పరిపాలనలో పాలు సంగు స్వపరిపాలనమునకు ప్రోవయేర్పడునని మాలో చాలమంది నమ్ముచున్నాము. హైందవ సమస్యను గూర్చి బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుకు తెలియదని నేను నమ్ముజాలను. కాని మహమ్మదీ గూశములను గూర్చి వారికి గల యభిప్రాయముల కీయుపన్యాసమే నిదర్శనమని యు చెప్పజాలము. (అ. ప్రె.)

పానిపట్టుమతకలహములు

విచారణకై కమిషన్ డివియన్ నియమింపబడదు

హిందూసభకు పంజాబు ప్రభుత్వ

కార్యదర్శి జవాబు

సిమ్లా, సెప్టెం:-పానిపట్టులో సూతనముగా జరిగిన మతకలహములను గూర్చి విచారించుటకై కమిటీ నొకదానిని నియమింపవలసినదని అడుగుచు అంబాలా హిందూసభవారు వ్రాసిన జాబుకు పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి హెచ్. డి. శ్రీయసుగా రిట్లు బదులువ్రాసిరి:- మీరు ఆగస్టు 22 తేదీన వ్రాసిన జాబుండినది. ప్రత్యేకముగా సర్వస్వతంత్రముతో నియమింపబడిన కమిషను వారు విచారించి తీర్పు చెప్పినట్లయిన ప్రజలు సంతృప్తి తెంచెదరని మీరు తెలుపుచున్నారు. ఒక విధమైన న్యాయ విచారణ జరుగుచున్నప్పుడు మరియొక న్యాయవిచారణ సేర్పరచుట అనవసరమని ప్రభుత్వమువారు తలంచుచున్నారు. అదియు నుండాక పానిపట్టులో జరిగిన కలహములనుగూర్చి యిదివరకే మహమ్మదీయులొక విధమునను హిందువులొకవిధముననుచెప్పుచున్నార గావున రెండువక్షములవారను నిష్పాక్షికమైనదని ఒప్పుకొను కమిషను నియమించుట మిగులకష్టము. సభాయుక్తు డాక్టర్ గవర్నరుకు మరియొక యుద్దేశముకూడ గలదు. పానిపట్టులో కొన్ని సంవత్సరములనుండి హిందూ మహమ్మదీయుల మధ్యములు పెరిగి యున్నవి. మొన్న జరిగిన పోరాటము గూర్చి అతిశయోక్తితో వ్రాయబడిన వ్రాతలవలన వైషమ్యము మరింత హెచ్చినవి. ఇప్పుడొక కమిషను నియమింపచారణ ప్రారంభించినచో ఔట్ నే వ్యవహారము తేలక ఆలస్యమైనచో వైషమ్యభావములు మరింత పెమ్మపెరిగి ఆపట్టణములోను చుట్టుప్రక్కలను యీ రెండు తెగలవారికిని సుహృద్భావము లేప్పటికిని కుదురనే కుదురవని గవర్నరు భయపడుచున్నాడు.

ఈ జాబుయొక్క నకలొకటి పత్రికలకు పంపబడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

శ్రీమైలవరం బాలభారతి

సమాజం వారు

బెజవాడ హాల్ లో 5-9 25 శనివారం

రామదాసు నాటకమును

ప్రవర్తించెదరు. ముఖ్య పాత్రలు కబీరు పర్యవేక్షణ రామచంద్రారెడ్డిగారు, రామదాసు యడవల్లి సూర్యనారాయణగారు, లోనీషా మైసూరు కృష్ణమూర్తిగారు, కమల ఉప్పలూరి సంజీవరావుగారు. ఈసమాజంవారు ప్రవర్తించు నాటకములలో సామితి ప్రహ్లాదద్రౌపది కీర్తనపుస్తకములు హావనరు అమృతబాదు. నలయువారు కె. పున్నయ్య మైలవరం హాలు బెజవాడ అని వ్రాయుడు.

డాక్టరు. కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

29-8-25 శనివారమునుండి, 31-8-25 తేదీ సోమవారమువరకు 3 రోదినములు మాత్రమే

యూనివర్సల్ జ్యూయల్ డ్రామా

టార్ న డో

భయంకరమైనట్టియు, ఆశ్చర్యకరమైనట్టి కథ. లిక్ కెక్, బి. కార్టర్, హాస్ పీటర్స్ మొదలగువారి సాహసకార్యములు చూడవలసినవి.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి. రామశాస్త్రిగారి సీసా జీవనసుధా సీసా 2 రూ. దేహమునకు బలమును కాంతిని యిచ్చును. ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

ప్రభుత్వపు టుత్తరువులు

గ్రామాంతరములందు వైద్యశాలల నేర్పరచుటకు

అడ్వాన్సు ఇచ్చుట

గ్రామాంతరములందు వైద్యశాలల నేర్పరచుటకు ఒక తాలూకాబోర్డువారు ఇరువురు వైద్యులకు వెయ్యిరూపాయలు అడ్వాన్సు ఇచ్చినట్లు లోకలు ఫండు అకౌంటుల ఎక్స్టామినరు ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుచున్నాడు. అడ్వాన్సు ఇవ్వబడిన మొత్తము ఫలియగు విషయన వ్యయపరుపబడు నను లూచి పుచ్చుకొనక యూరక అడ్వాన్సు ఇచ్చి పద్ధతి అక్రమమైనవని ప్రభుత్వము వారి టేబిలెయిచ్చుచున్నార. కావున తగు పూచి పుచ్చు కొను విషయమై ఇతర లోకలు బోర్డులు శ్రద్ధ వహింపవలయు నని ప్రభుత్వమువారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇట్లుకాక తమం తట తామె సామానులను కొని వైద్యశాలలను స్థానిక సంఘములే ఏర్పరుపవచ్చును. వారికి మందులు మన్నగ సామానులేమైనను కానలెనవో జిల్లా మెడికలు ఆఫీసుగారి సహాయముతో గవర్నమెంటు మెడికలు ట్రాన్సుమిషన్ టెబిలెయిచ్చిన వచ్చును.

తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లయందు వైద్య

శాలల సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనులు

తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లయందు వైద్యశాలల సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనులు స్థానిక సంఘములకు లోబడినవారు కారు. మునిసిపలు సంఘముల అధ్యక్షులకు లోకలుబోర్డుల అధ్యక్షులకు వీరిని కేటించుటకు ఆధికారములేదు. వీరేమైనను రిజ్యుటేషన్ సర్జను జనరలుగారికి రిపోర్టుచేసినవారు తగుచర్యపుచ్చుకొనెదరు.

గ్రామాంతరములందు వైద్యశాలలు,

ప్రభుత్వ సహాయము

గ్రామాంతరములందు వైద్యశాలలను స్థాపించుటకు సామానులను కొనుటకును, ఉద్యోగలకు పనివారికి జీతములిచ్చుటకును కొంత మొత్తమును గ్రాంటుచేయవలయునని బరంపురం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు ప్రభుత్వమువారిని కోరెను. రాష్ట్రపు ధనమునుండి ఇందులకు ఏమాత్రము గ్రాంటు ఇచ్చుటకు వీలులేదని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

లోకలుబోర్డులు మునిసిపాలిటీల చట్టములు

1920 సంవత్సరపు మద్రాసు లోకలుబోర్డుల చట్టము, మద్రాసుజిల్లా మునిసిపాలిటీల చట్టమునందు పవరలిన గావించు విషయమై లోకలుబోర్డుల అధ్యక్షులు, మునిసిపలు సంఘముల అధ్యక్షులు సెప్టెంబరు 15 వ తేదీ తమ అప్లికేషన్లు మలను తెలుపవలయునని ప్రభుత్వము వారు కోరుచున్నారు.

దేశబంధు వంగరాష్ట్ర నిధి

సెప్టెంబరు నెల మొదటితేదీ ప్రకటనము

ఆగస్టు నెల 29 వ తేదీకి 7, 24, 698 రూపాయలు చేరినవి (ఫార్వర్డు)

మోటారు ప్రమాదము

జె. టి. ఏ టెంపిలుగారు చనిపోవుట

లండన్, ఆగస్టు 31:—క్యాంబ్రిడ్జ్ విశ్వవిద్యాలయము నకు సంబంధించిన టెంపిలుగారు మోటారు వైకిలుమీద బోవుచు తండ్రి స్తంభమును డిక్కిని చనిపోయెను.

కీ|| శే|| హారంసు వర్మ

లండన్, ఆగస్టు 31:—నార్తెట్ల ప్రభునితల్లి హార్దు సువర్ణుగారు చనిపోయిరి. కొడుకు వార్తాపత్రికా విధానమును ఈమె సర్దుచుండెడిది.

నేసా 1-3 ర్యు 2-0-0.

వి. పి. చార్జి కేరు.

ఈమందు గవర్నరు అను సెగ్మెంట్ మును 24 గంటలలో నిహరించి మాత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మాత్రము విడుదలపప్పును గలను చురుకుపోటు, ముచలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలను యేబిధమయిన కుసుమవ్యాధులునును ఆశ్చర్యంగా కుదుర్చును. 1766

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు 246 13, తైరాగిమరంపేడి, మదరాసు.

ఫోర్టు సెంటు జార్జి జైలు

సెప్టెంబరు 1 తేదీ మంగళవారము

పల్లికు డిపార్టుమెంటు

న్యాయమూర్తి వెంకటసుబ్బారావుగారు సెలవునందు న్నంతకాలము జిల్లా సెషన్సు జడ్జి హెచ్. డి. సి. రేలిగారు హైకోర్టు జడ్జిగ పనిచేయుచుందురు.

సి. మాధవను నాయరుగారు వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు 1920 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి ఆఖరువరకు చెన్నపురి హైకోర్టు అడివనల జడ్జిలుగ పనిచేయుచుందురు.

పోలీసు శాఖ

మద్రాసు దక్షిణపు రేంజి పోలీసు అసిస్టెంటు కమిషనరు ఖానుసాహెబు గనుడర్లు సయ్యదు కాసీం సాహెబు బహదరుగారు కడప డివిజన్ పోలీసు సూపరింటెండెంటుగ మార్చబడిరి.

రాజమహేంద్రవరం పోలీసు డివిజన్ సూపరింటెండెంటు బక్కి గుప్తా సాహెబు సాహెబు బహదరుగారు మార్కపురం డివిజను మార్చబడిరి.

లా డిపార్టుమెంటు

అమలాపురం సబ్ డివిజన్ జడ్జి సి. రంగనాయకులు నాయకుగారు విశాఖపట్నం సబ్ కోర్టు జడ్జిగ నియమింపబడిరి. పోలీసురు డిప్యూటీ మునిసిపల్ కె. నరసింహంగారు అమలాపురం సబ్ డివిజన్ జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

మోదిగూడూరి కనకప్పగారు బెల్లారిజిల్లా కోర్టురు నందు బెంచిమేజిస్ట్రేటుగ నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు

డివిజన్ కలెక్టరుల బహుయింపులు

రావుసాహెబు తిలారి వెంకట గోపాలరావుగారు కడపకు మార్చబడిరి. యస్. వెంకటరామయ్యగారు విశాఖ పట్నం మార్చబడిరి. బోగెట్టి బసప్పగారు బళ్లారి ట్రెజరీకి మార్చబడిరి.

అటవీ శాఖ

అటవీశాఖ అసిస్టెంటు కాన్స్టేబుల జె. కూడుగారు ఫారెస్టు ఎకనామిస్టు ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి. అనంతపురం జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరు డి. ఎస్రానిగారు బెల్లారి డివిజను ఫారెస్టు ఆఫీసరు పనులనుకూడ చేయుచుందురు.

స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ

యస్. రామయ్య శాస్త్రిగారు ఈ శాఖకు టెంపరరీ అసిస్టెంటు సెక్రటరీగ నియమింపబడిరి. ఆగస్టు 25 తేదీ మొదలు రెండునెలలు వీ రీపనియం దుండెదరు.

పల్లికు హెల్తు అసిస్టెంటు డైరెక్టరు కె. టి. హార్వీ గారు సెప్టెంబరు నెల 1-వ తేదీని చార్జి పుచ్చుకొనెదరు.

ఐ. యం. యస్. ఉద్యోగలకు కెట్రెనులు జె. వి. వైద్య, యం. యం. భాగ్, ఎ. జె. డి. సీ. జి. గార్లు చెన్నపురి ప్రభుత్వపు స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖయందు పనిచేయ నియమింపబడిరి.

తాలూం సుబ్బారావుగారు కాకినాడ తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

పి. చక్రపాణి నాయుడు, యం. నూర్యనారాయణ, ఆర్. కొండయ్య, కె. గద్దయ్యగార్లు తూర్పు గోదావరిజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ కాకినాడ తాలూకాబోర్డువారిచే ఎన్నుకొబడిరి.

మునిసిపాలిటీలు

సి. అప్పళ నరసయ్యనాయుడుగారు, బందరు సత్వ నారాయణ పంతులుగారు, కల్లేపల్లి సూర్యయ్యగారు చికా కోలు మునిసిపలు సంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

అన్నదాత ఆద్యయ్యగారు, గట్టు రంగనాయకులుగారు, వూటుకూరు వెంకటేశ్వరులుగారు, గొల్లపూడి నారాయణ గారు, పొంగు మునిసిపలు సంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

దామరాజు మునికాద్దనరావు పంతులుగారు ఏలూరు మునిసిపలు సంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

ఎ. గోవిందరెడ్డిగారు నెల్లూరు మునిసిపలు సంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

విద్యా శాఖ

మేరిరాణి కళాశాల అసిస్టెంటు టెక్నరు శ్రీమతి యం. లక్ష్మి ఆచార్యులుగారు మద్రాసు ఎడ్యుకేషను సర్వీసు నందు చేర్చుకొబడిరి.

మద్రాసు లేడి వింగింగుడను ట్రేయినింగు కాశీ ట్రైని పాలు విల్లెక్కుడు ప్రేగరుగ పశ్యపనర్థిలు బావికాపాకాలం ఇన్స్ పెక్టరుగ నియమింపబడిరి. కెన్న మార్కెటు గార్డెనరీగ పిరిస్సానమున ఈకళాశాల ట్రైనిపాలుగ నియమింపబడిరి.

సెనేటు సభ్యులకు వహమ్మదు నిమారు రహిమాన్ సాహెబుగారి రాజీనామాను గవర్నరు అంగీకరించిరి.

సి. యం. సేనపుర్రనాయుడు గారు సాక్ష్యమను ఆర్మీ వారిచే గంటూరుజిల్లా విద్యా సంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

రెండెండు యం ఇబ్రహీంగారు కడప జిల్లా విద్య సంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

ఇతర ప్రకటనలు

జిల్లా కోర్టు మనసబు సుసర్ల సుబ్రహ్మణ్యంపంతులుగారు కర్నూలునుండి గంటూరు ట్రైనిపాలు కోర్టుకు మార్చబడిరి. సంబూరి గోపాలకృష్ణారావుగారు గంటూరునుండి కర్నూలుకు మార్చబడిరి.

బళ్లారి అసిస్టెంటు కాన్స్టేబుల ఆఫ్ ఫారెస్టు వి. యస్. కుప్పస్వామిగారు చిత్తూరుజిల్లాకు మార్చబడిరి.

ఆదాయపు పన్ను ఆఫీసరు డి. శేంకటస్వామిసాయుడుగారు కృష్ణానుండి తూర్పు గోదావరికిన్ని యస్. వెంకట రామకృష్ణిగారు చెంగల్పట్నమునుండి కృష్ణాకు మార్చబడిరి

మీరు అద్దాల బసీరు సాహెబు ఐ. యం. యస్ గారు రాయచోటి ఆస్ట్రేలి అసిస్టెంటు సర్జనుగ నియమింపబడిరి.

బెరావతి నాకాసంఘము

చిట్టగోనియను నావికులందరును సమ్మెకట్టిరి

రంగూను, సెప్టెంబరు 1:—ఇదివరకునుండి భయపడుచున్న చిట్టగోనియను నావికులసమ్మె బెరావతి నాకాసంఘము లో నేడు సంప్రాప్తమైనది. 3000 మంది సమ్మెకట్టిరి. హెవరీ స్టీవరుల దగ్గర వారుకూడ సమ్మెకట్టిరి తెలియుచున్నది. కంపెనీకిచెందిన కాకలన్నియు ఒడ్డుకు పట్టుబడినవి. నేడు నాకలాడుటయేలేదు. బర్మనులు చిట్టగోనియనులు ఆంగ్లోయిండియనులును క్రొత్తక్రొత్తవారు నావికులుగా చేర్చుకొనబడుచున్నారు. వీరందరు వేరువేరు లాంచీలుమీద నియమింపబడుచున్నారు. క్రొత్తనావికులచేతను కానియరు యూరపియను ఆఫీసరులచేతను నడపబడుచు నేడు కొన్ని లాంచీలు ప్రయాణముచేసి చూచినవి. రేపురి లాంచీలు సర్వీసులో తిరుగును. క్రమముగా వావల నెక్స్టు చేయవలెనని కంపెనీవారు లెంచుచున్నారు.

ఇదివరకు తాము సభ్యులుగా నున్నటువంటి బర్మకా ర్మీకు సంఘములోనుండి కొంతమంది సమ్మెదారులు డబ్బును డిసికొనుచున్నారు. సరంగలచే నడపబడుచు సమ్మెదారులందరును లాన్సాదాలో నుంటున్నారు. ఇది పట్టుణములో పశ్చిమ భాగము. ఇంతవరకు శాంతికి భంగములేకుండ సమ్మెదారులు జాగ్రత్తగానే యున్నారు. (ఆ. ప్రె)

పట్టపగలే హత్య

తిరుచనాపల్లి, సెప్టెంబరు 1:—తిరుచనాపల్లి పూతూరులో నిన్నటి దినమున పట్టపగలే ఫూరమైన హత్యయొకటి జరిగెను. పూతూరు సెంటి పోలీసులలో ఉపాధ్యాయుడగు జేబుగారు మధ్యాహ్న భోజనమునకై యింటికి రాగా ఆయన భార్య గదిలో వచ్చిపరేయించగా చూడగా గొంతు కోయబడియు చెవులు త్రొంపబడియు నగల పవహరింపబడియు నుండెను. వెంటనే యీ విషయము కాంటన్ మెంటు పోలీసువారికి తెలియజేయబడెను. ఈచంపబడిన స్త్రీకి 23 సంవత్సరములు. ఈమె జేబుగారికి రెండవ భార్య. పోలీసువారికేసును విచారించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె)

గోకేహాలు శంఖుస్థాపనము

గౌరవనీయులగు లాల్బాభాయి శ్యామలదాసుగారు చేసినారు

పురహా, సెప్టెంబరు 2:—పురహాయందు నిర్మింపనున్న గోక్షేహాలు శంఖుస్థాపనమును గౌరవనీయులగు లాల్బాభాయి శ్యామలదాసుగారు యీనెల 10-వ తేదీన చెయెదరు. (ఆ. ప్రె.)

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 12 వ తేది

10. ఏడుబావులు

గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు

14. ఎక్స్లెండే

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

21. కీల్పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యంగారు

* * *
ఏడుబావుల డివిజనులో
కాంగ్రెసు సభ

శ్రీ॥ గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారికి
వోట్ల నోసంగుడు

* * *
ఆంగ్లో హైందవులకు
కాంగ్రెసు సందేశము

జస్తిసుపక్షపు అసత్యాలాపముల
ఫండించుట

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారి యువన్యాసము

రాళ్ళ వర్షము

ఏడుబావుల డివిజనులో ఆంగ్లో హైందవ నోటరులకు గాను నిన్నటి దినము గావించబడిన ప్రత్యేక సభయందు శ్రీ మాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు జస్తిసుపక్షముయొక్క బాటకములను రక్షిత బుద్ధిని తమపై గావించిన అపవాదములను ఖండించుచు ఆంగ్లో హైందవులు, క్రైస్తవులు, యూరోపియను సంఘములూ తెల్లగు దేశీయులతో గలసి కాంగ్రెసునకు తోడ్పడవలెననియు, కార్పొరేషనులో కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి యగు శ్రీ గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారికి వోట్ల నోసంగవలసిదని యుపన్యసిందిరి. సభ్యులచే ఆవరణమంతయు క్రిక్కిరిసి యుండెను. ఆంగ్లో హైందవులే సభితులం దధికసంఖ్యాకులు.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు

“స్వరాజ్యపక్షమును మీరేలబలపరచుటయనో అద్దాని నిష్కలముగ మీ సమాక్షమున ముచ్చటించునన్నాను. మా పక్షము తరపున జెప్పునంతయు నాలికించి యోగ్యతా యోగ్యతల గవించి మీ యిచ్చవచ్చిననాటికి వోట్ల నోసంగుడు. ఆంగ్లో హైందవ క్రైస్తవ, యూరోపియనులు మున్నగు పలు సంఘములను గూర్చియు, వీరెల్ల ఐక్యతాశక్త్యంతయు గూర్చియు మాట్లాడునన్నాను. కారణాంతరాలచే దేశీయులకుంచి వీరి యున్న క్రైస్తవ, ఆంగ్లో హైందవ సంఘములవారికి ప్రబోధముగావించి తమపక్షమునకు మరల్చుకొనుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు కృషిసలుపదగు సమయ మాసన్నమైనది. అట్టిప్రయత్నము లింతవరకు జరుపబడవలెనుటకు ఇరు కక్షలవారియందును సమాన లోపములు గలవు. వానిని తెలిసికొని సమరించి దేశీయందలి వివిధసంఘములను ఏకీభావముతో పనిజేయవలెను. భారతదేశం నెత్తిధిక్ సంఖ్యాకులకు ప్రాతినిధ్యము నహించి ప్రజా శ్రేయమునకు పాటుబడు కాంగ్రెసునకు క్షేయతా యొసంగవచ్చు. లేక ప్రభుత్వోద్యోగములకు, మౌలిక పదవులకు ఆకేంద్ర స్పృహగల అల్పసంఖ్యాకుల పక్షము హిందురా? మివాట్ల నోసంగుటకు పూర్వ మీ నివయము జాగరూకతతో విమర్శింపగోరెదను. జస్తిసుపక్షము మీసంఘమునకు గాని లేక దేశీయనకునగాని గావించిన ఒక్క ఉపకారమును

వోగ్గనగలరా? లేదా? జస్తిసుపక్షమున కవకాశ మొసంగి జూడుదు. మీసంఘము తమమీద దేశీయమునకును ఏమైన మేలుజేయగలకామా పరీక్షింపుడు. ప్రభుత్వము వారైనను మాపక్షముతో సహకారము సరిపెనవో ప్రభుత్వము ప్రజల యామోదమును గాంచి నిరాటంకముగ పరిపాలన జరుగగలదు. కాని తమకు లోబడి అడుగులకు మడుగులాత్తు జస్తిసుపక్షమువారుండ ప్రభుత్వమువారి దృష్టి ఎటుల మారగలదు?

ప్రతిపక్షముల దుర్భాషలు

జస్తిసు వర్గమువారు నావిషయమై అసత్య ప్రలాపము లాడుచు దుర్వైరల వ్యాపింపజేయుచున్నందున నేడు వానియొక్క యధార్థతను మీకు తెలుపగోరుచున్నాను. నేను సి. వి. యి పట్టుచును విసర్జించలేదని బహిరంగముగ చాటుచున్నారని క్రిమినల్ లా చట్టము ప్రవేశ పెట్టబడినపి ప నా సి. వి. యి దిరుదమును కాసన సభ్యత్వమును రాజీనామా నిచ్చిన విషయము తెల్లరు ఎరుంగుదురని తలంచెదను. నాకు వ్రాయు నుత్తరములలో సి. వి. యి. దిరుదమును నాపేరుతో జేర్చి వ్రాయువారి తెల్లరు అట్లు జేయవలదని గోరియాంటిని. కొన్ని వార్తాపత్రికలు సి. వి. యి దిరుదమును వాడెను. వెంటనే నన్నుటల సంబోధింపవలదని బహిరంగ ప్రకటనమును గావించి యుంటిని. అనేక ఉపన్యాస వేదికలపై వెల్లడించితిని, జస్తిసు పక్షమునందవరో “కన్నప్పరట్ల” అనుదినము శుద్ధ అబద్ధములను ప్రేలుచుండును. సర్వకాల సర్వాంశలయందు తమకు నచ్చని వారిపై నిట్టి నిరాధారములగు నిందలు మోపి నిందించు పక్షములలో నేనేమి చేయగలను?

1920 సం॥ వందు నాఅద్యోక్తు జనరలు ఉద్యోగమునకు రాజీనామా యొసంగితిని. అప్పటి కీజస్తిసుపక్షమున కెట్టి బలములేదు. కేవలము నామమాత్రావోక్తముగ నుండెను. గవర్నరు వెల్లింగ్టన్ ప్రభువుగారు ఈ పక్షము విషయమై గోరంతలు కొండంతలుగ జేసిరి. అట్టి స్థితిలో గతించిన సర్ త్యాగరాయకెట్టిగారిని నేను మంత్రిపదవి కొరకు ప్రార్థించితిను చూడుడు. తమపక్షమున కెట్టి పలుకుబడి లేని సమయములో ఇతరులకు మౌలికపదవుల నిష్పించగలరని ఎవరైనను తలంచెదరా? నేనావార్తను వెంటనే నిరాధారమని ఖండించుచు ప్రకటన గావించితిని. నే డీవాక్కురు లేమేమో నీలాపనిదలు మోపి ప్రజల మోసపుచ్చు నెంచుచున్నారు.

డా॥ పి. వరదరాజులునాయుడుగారి నేరముపై

డాక్టరు. పి. వరదరాజులునాయుడుగారు తమోనాడు కాంగ్రెసు అసభ్యులు గనుండినపుడు జస్తిసుపక్షము అధికారము నహించియుండెను. నేనా సమయమందు అద్యోక్తు జనరలు పదవియందుంటిని. జీవిద్వసుగారు లామెంబరు గనుండిరి. ప్రభుత్వమువారు కాసలెనని డా॥ నాయుడుగారిని ప్రాసిక్యూషన్ గావించిరి. వాతో అలోచించనైన లేదు. అట్టితరి నాయుడుగారి ప్రాసిక్యూషనుకు నేనెటుల బాధ్యుడ నయ్యెదనో యోచింపుడు. నాయుడుగారు మున్నగు దేశభక్తులను ప్రాసిక్యూషను జేయవలసినవృత్తంతే వినుకుజెంది నాయుడ్యోగమును వదిలి వెట్టియుండగూడదా? నిజముగ ఇట్టి మనస్సాక్షికి విరుద్ధముగ పనులాచరింపవలసినవచ్చుననియే నేను నా యుద్యోగమును వదలితిని. కాని నాయుడుగారి విషయములో మాత్రము నా సలహా ఏమైనా లేకయే ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూషన్ గావించిరి. బ్రాహ్మణులపై దండెత్తినను స్వరాజ్యపక్షమువారిపై దండెత్తినను క్రమపద్ధతులచే హోరాహోరి పోరాడవచ్చును కాని ఉదయాస్తమాన మీ కల్లబొల్లి పల్కుల నెట్లు సహించగలము?

యశోకేశుడు దేశబంధు చిత్తరంజన బాబు దివంగతుడైనపుడు కలకత్తాయందలి నానాసంఘములవారు క్రైస్తవులు, హిందువులు మహమ్మదీయులు, యూరోపియనులు, ఆంగ్లో హైందవులు, రాజాధిరాజులకును చక్రవర్తులకును జరుగని ఘనముగ గౌరవమును గావించిరి. మిరెల్ల రెరుంగుదురుగదా. అట్టి మహా మహుని విషయమై ఈజస్తిసుపక్షమందలి ధీగులం దొరకు పల్కినదేమి? “సర్ త్యాగరాయకెట్టిగారి పాదరక్షలను దీయుట కైనను దాసుగారు తగరట్ల” (అనూన మనమానము) ఇంతకంటె గౌరవహీనమును నీచాతీనీచము నగు విషయము వేరొండు కలదా?

జనవారిలాలుగారు: ఐ. సి. యస్. ఉద్యోగము పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు భారతకావనసభ యందు స్వరాజ్యపక్షమునకు నాయకులు. గొప్ప శ్రీమంతులై యుండి కుమారునితో చెరసాల కరిగియుండిరి. జనవారిలాలు

నెహ్రూగారు వారికి ఏక పుత్రులు. “నెహ్రూగారి కుమారుడు ఐ. సి. యస్. ఉద్యోగమునం దున్నాడని” జస్తిసువర్గమువారు ముద్రిత ప్రకటనలు పంచిపెట్టిరి. ఇంతకంటె అసత్య ముండగలదా? జనవారిలాలు నెహ్రూ బారిష్టరు పదవిని మానుకొని అఖిలభారత దేశీయ మహాసభా కార్యదర్శి లలో నొకరుగ సనిజేయించున్నారు.

ఈ సత్యదూరములగు వార్తలవలనే పక్షముయొక్క యోగ్యతా యోగ్యతల గమనింప వచ్చును. స్వరాజ్యపక్షము వాట్టి కల్లమాటల బొక్కరిని ఎవరైనను జెప్పగలరా? అంతయేలే! ఈ రా॥ బి॥ తణికాచలంకెట్టి, డా॥ సి. నరేశముదలి యారు, జి. నారాయణస్వామి కెట్టిగార లందరు కార్పొరేషను అసభ్యులపదవికొరకు వోట్లకై నా యింటిమట్టు తిరిగి యుండలేదా? నే నీ విషయములన్నియు నాపై గావించబడిన నిందలకు ప్రత్యుత్తరముగ మీ ఎల్లరకు సందియ నివృత్తికొరకై జెప్పవలసినవచ్చినది.

అసహాయోద్యమము ఓడిపోయేనా?

స్వరాజ్యపక్షము ప్రస్తుతమున సహాయ నిరాకరణపక్ష మనియు, అసహాయ నిరాకరణము అభిజయ మందెననియు పల్కుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షము ప్రధమమున సహాయనిరాకరణపక్ష మనుమాట వాస్తవమే. కాని నిరాకరణోద్యమము సంపూర్ణముగ అభిజయము గాంచలేదు. దేశీయులలో నైతిక బలము, త్యాగము, సహనము, కష్టానుభవము మున్నగు సుగుణములను పెంపొందింపజేయుట కుద్దేశింపబడి మహాత్మునిచే స్థాపింపబడెను. అయ్యది లభ్యమయ్యెను. జనులలో నుండు బల హీనతను పోషింపబడుట విహేతువు సమకల్పెను. సత్యాహింసలు పరమావధిగ గలిగి నిష్కల్యము లగువారినిగ జేయ దలపెట్టిరి. ఆయుధ్యముచేత పరప్రభుత్వ హృదయము మారగలదని మహాత్ముడు తలంచెను. ప్రజలహృదయములో మాత్ర మీయుద్యమము మార్పును గల్గింపజాలెను. న్యాయముకొరకు, సత్యము కొరకు కష్టపరంపరలను సహనముతో ననుభవించుట క్రైస్తవులగు మీ తెల్లరుకు నూతనముగాదు. పాశ్చాత్యదేశములందు బాధానుభవము వలననే క్రైస్తవమతము వ్యాపించింది. కాన మహాత్ముని సిద్ధాంతము మీ కెక్కుడు సులభముగ బోధపడగలదు. ఆమహనీయుడేమతమునుగాని, జాతినిగాని, కులమునుగాని ద్వేషించువాడు గాదు. పశుబల ప్రాధాన్యములవారిని లోబరచికొని విప్లవోద్యమము లన్నిటిని ఆమహానాయక దాచివేయ జాలెను. పశుబలముకంటెను ఆత్మశక్తి ఉత్తమునని ఎరుక పరచెను.

స్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరాడినవిదేశీయోద్యమములతో బోల్చిన నీస్వరాజ్యపక్షమువారి కార్యక్రమము తీవ్రమైనదిగాదు. తమ జన్మస్వత్వములకొరకై స్వరాజ్యపక్షమువారు పోరాడుచున్నారు. ఇది కొంతవర కసంభవమని మీరనవచ్చును. కాని విద్యాగంధములేని కొట్లకొలది సామాన్యజనులు గల యీదేశ మందు, లెక్కకు మిచ్చిన జాతికుల మతభేదములగుల నీదేశమందు ఉన్నతాశయములు లేక ఏయుద్యమము నైన ఎట్లు నడుప వలెను? ఏకజాతీయత లభింపవలెననిన అట్టి ఉన్నతాశయము లుండుట ఆవశ్యకము. భారతీయులెల్లరకు విద్యాధికులకు, విద్యావిహీనులకు, ధనికులకు, పేదవారికి, సామ్రాజ్యత్వము, ఏకజాతీయతా భావ మలవడుటకే మహాత్ముడు స్వదేశ వస్త్రధారణమును బోధించెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు శేవల శుక్లపశ్చాసనులకును, దిరుదులకును రాలేదు. కార్యాచరణయే వారి కర్తవ్యము. ప్రజాసేవ యెనర్గుటకై మాపక్షము పని జేయుచున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగములకై జస్తిసు పక్షము ప్రాకులాడుచున్నది. ఖద్దరువస్త్రధారణము నవృత్తకు, విదేశీయతకు చిహ్నము అందిమిడియుండు పరమోద్దేశ్యమును మీరు గ్రహించవలెను. అస్పృశ్యతా నివారణమునకై కాంగ్రెసువారును, ముఖ్యముగ మహాత్ముడును సలిపినట్టియు, ప్రస్తుతము సలుపుచున్నట్టి అసల్ప కృషిని గమనింపుడు. జస్తిసుపక్షము వారి సమస్య లేదుకొనుట కమాత్రము తోడ్పడిరి?

స్వతంత్రఅభ్యర్థి: మహాత్ముని పటము

ఈసమయమందు ఉన్న నేడు డివిజనుకు ఏపక్షమునకు జెందక స్వయము గ నిలిచిన వేలాయుడ ముదలియారుగారు నోటరుల కొసంగిన విజ్ఞాపనపై గాంధీ మహాత్ముని పటము ముద్రింపబడియుండుటను సభ్యులకు వినిపించి ఆకాగితమునుగూడ సభ్యుల కనుపరచిరి-స్వతంత్రముగ నిలచుచున్నామని జెప్పచు జస్తిసుపక్షమువారిచే బలపరచబడు పక్షముకటి నూతనముగ బయల్పడినదని శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు పల్కిరి.

నూచన — తూర్పు సంద్యుక్త రాష్ట్రమందును, జీహ్వ
నందును అధికముగ వాన వియవచ్ఛను (అ, పై)

భారత శాసనసభ

మద్యపాన నిషేధముపై చర్చ

కొల్కత్తాలో ప్రతిపాదన మంగీకరింపబడినది

అనధికారుల యితరప్రతిపాదనములు

సిక్కిం, సెప్టెంబరు 2 — నేడనధికార సభ్యుల టిల్లు చర్చింపబడున గాన చాలమంది ప్రేక్షకులుకూడ వచ్చి సర్ ప్రెజ్డెంటు వైట్ గారుకూడ ప్రేక్షకస్థానముల నలంకరించిరి తమయందొగమును మానినతరువాత సభను బరీక్షించుట కిదియే తొలిసారి చర్చకు రావలసి తీర్మానములందు సెల్లెట్టు, కాబా రుజిల్లాల సస్సానునండి వీడదీయుటకు, మద్యపాన నిషేధమును గూర్చియు, వైద్య సంస్థను సంస్కరించుట, రాజకీయ ఖైదీలకు ప్రాతినిధ్యపు హక్కును పునరుద్ధరించుట మొదలగునవి గలవు కర్నూలు సీడ్ల ముగారు ప్రమాణమును దీసికొనిరి

ప్రశ్నోత్తరములు

స్పీకరు సంఘమునందు సంస్థాపనాధీశుల ప్రతినిధిగ రా కూరు బోరారామలింగ్ యమ్ సి గారిని నిర్ణయించిరని బర్లెను గారు డి.పిరి

రంగస్వామి అయ్యంగారికి సమాధాన మిచ్చుచు భారత సైనిక కాశాకార్యదర్శి యగు సర్ వర్ధింటను యివాన్సుగారి రాక వ్యక్తిసంబంధమేగాని ప్రభుత్వ సంబంధము గాదనియు, రూటరువార్తప్రకార మాప్రకారా ముగిపొయినదనియు, బర్లెను గారు సమాధానమిచ్చిరి

పశ్చిమోత్తరపు రైల్వేసమ్మెయందు పనిమానినవారి మొత్తము 22,000 మంది యనియు, వారిలో 14,000 మఱి పని యందు చేతరనియు, మిగత వారికేర్లు కొట్టివేయబడినదనియు, సంస్థవారిచే పనినుండి తొలగింపబడలేదు గాన ప్రభుత్వము జోక్యము కలిగింపకొనదని సర్ ఛాన్లెసు యిస్మీసుగార్లవో హేగారికి సమాధానమిచ్చిరి

1922-23 లో 12,675 1923-24 లో 12,597 ను, 1924-25 లో 10,105 ను పశువు తెగుమతిచేయబడినదనియు, నిట్లగునతి చేయుటవలన భారతదేశమందు పశువుల యున్నత జాతికి స్వమున్నదని ప్రభుత్వ ముహించుటలేదనియు, నెగు మతి నావుటకు ప్రభుత్వ ములోచించుట లేదనియు భోరుగారు అహమ్మదాబాద్ గారికి సమాధానమిచ్చిరి

ముతాలికు గారికి సమాధానమిచ్చుచు, సర్ బెసీలు క్లౌక్ ట్టుగారిల్లు నుండి విరి “ఈదేశమందు తయారయినది, విదేశముల నుండి దిగుమతియైనదానిని గలిపి, విదేశముల నుండి దిగుమతిచేసినదానిని దీసివేయగా 1922-23 సం॥ లకు 48, 89 వేలును 1923-23 సం॥లకు 81, 74 వేలు బంగారమును భారతదేశమున విపర్యాయపరిచినది దీనికి 1921-25 సం॥ మందలి నోట్లరిజర్వరూపము 76, 24 వేలనుండి 20 లక్షలరూపాయల బంగారము గలుపవలయును ” నేతగ విం దదాసుగారికి సమాధానమిచ్చుచు భోరుగారిట్లనిరి “కన్యాశుల్ల పుష్కలములనుబట్టిచేయవలసినప్రత్యేకోద్యోగినిబంపుటకు ప్రభుత్వ ముహించుటలేదు ఫీడీలో తిలపనున్ననుగూర్చికూడప్రభుత్వమే మియు చేయుటకు నిశ్చయించలేదు ఇంతవఱకుచేసిన సమాచార మునుబట్టి యాపన్నుకేయుటకు రిజిస్ట్రేషను చాల శాంతముగనే జరుగుచున్నది పన్నునుండి తప్పించబడుచున్న భారతీయుల సంఖ్యకూడ చాలగనేగలదు తప్పక పన్నుదీనివేయవలసినవారిని బాధించుటలేదని ప్రభుత్వమునకు విశ్వాసముగలదు కావున నచ్చటివారిని వఱునీడశమునకు వచ్చునటుల జేయుపద్ధతి నవలంప నవసరములేదు

పిమ్మట అస్సామునుండి కాబారు, సిల్హెట్టెజిల్లాలను విడ దీయుటకు తీర్మానము చర్చ సంపూర్ణముగ సాగించుట కధ్యక్షుడు కోరెను

సర్ అల్లెగాండరు మడ్డిముగా రీవిషయమున క్రద్ద జూపువారందఱను సంప్రదించినవనియు నింకను స్థానికప్రభు త్వముల శాఖయమై సంప్రదించుచో లాభములేదనియు, నిర్ణయమునకు రాలేదనియు, నింతవఱకు జరిగిన యుత్తరప్రత్యు రములు, సందర్భముల సభవారియెదుట నుంచబోననియు, కావున ప్రస్తుతము తీర్మాన ముపసంహరించుకొనవలయును, వచ్చే డిసెంబరు 10 దాతీర్మానమును ప్రతిపాదించ వచ్చుననియు నుడివిరి

పిమ్మట తీర్మాన ముపసంహరించుకొనబడినది.

మద్యపాననిషేధ ప్రతిపాదనము

పిమ్మట సమావేశము, వెనుకటి డెల్లి సభలందు మద్య పాన నిషేధ శాసనము నవలంబించుటకు హాజరయ్యింప ప్రతిపా దించినదానిపై చర్చ ప్రారంభించిరి ప్రతిపాదనమేమన ప్రభు త్వము నిషేధమేతరు యభిప్రాయమని బ్రకటింపటకు నీచోపున స్థానిక సంఘముల కల్లు సారాయి యంగడుల సంఖ్య నిర్ణయం చేయుటకు, వాటిఫలమును నిర్ణయించుటకు సర్వాధికార ముండు నటుల రాష్ట్రప్రభుత్వములకు వెంటనే యజ్ఞాపింపవలయును మాల్య మహమ్మదు యాకులుగారు తీర్మానమును బల పరచిరి మహమ్మదీయతమును నిషేధింపబడిన దనియేగాక భారతీయుల యభివృద్ధికి, ప్రస్తుత దోహదపయనమునకు వెంట నే నిషేధమును శాసనసభ్యులముగా సాగింపవలెనను విశ్వాస ము బలముగాగలదనిరి అమెరికానుండి పొరమునేర్చుకొని, భారతదేశమునందు క్రమముగా పెచ్చుపెరుగుచున్న యాదోషము ను బోగొట్టుకొనవలెననిరి

కర్నూలు క్రాఫర్డుగారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి కాని యిది తీర్మానమునకు సంపూర్ణముగ సంబంధము లేకుండుటచే క్రమభిన్నమనియు, చర్చనీయము గాదనియు నధ్యక్షుడు డెలి టెను డా॥ దత్తా, కొల్కత్తాగార్లు సవరణలు మందుల విషయ మయికూడ దెలుపుచున్నవి కాని తీర్మానము సారాయమునకు మాత్రమే సంబంధించియున్నది కావున వారి సవరణలందు మందుల విషయము దీసివేయుచో సవరణ సంగీకరింతుననిరి

డా॥ దత్తాగారు, ప్రభుత్వోద్దేశ్యము వైద్య, ప్రకృతి శాస్త్ర సంబంధములకు దక్క సంపూర్ణ నిషేధమేయని నిర్వ చించు సవరణ ప్రతిపాదించిరి తద్విషయమున ప్రథమావధిగా (1) విదేశములనుండి సారాయిదిగువతి వెంటనే సంపూర్ణముగ నాపివేయుట (2) స్థానికసంఘములకు సారాయి దుకాము లు వాటియందు దుడయొగించు మొత్తము మొదలగువాటిపై నిర్ణ యించుకొనుటకు, సంపూర్ణాధికారము స్థానికప్రభుత్వముల్నిచ్చు నటుల జాజ్ఞాపించుట జరుగవలెనని గూడ నూచించిరి సవరణపై మాట్లాడుచు దత్తాగారిట్లు నుడివిరి “మతవిషయమును బలము నాధారము జేసికొనుటలేదు కాని యార్థికముగాను, వైద్యవిష యము ననుసరించి యానిషేధముత్యవసరమని ఋజువుచేయుదును న్యూయార్క్ పట్టణమందు నిషేధమువలంబించుటవలన మతిభ్ర మణము నెందినరోగులు తగ్గిరి ఆర్థికవిషయము 1912-13 లో 928 లక్షలు మద్యములు మందులవలన నాదాయమునుచో నది 2928-24 లో 1920 లక్షలకు వృద్ధియయ్యెను కావున నాప న్ను 0-7-9 నుండి క్రమము 0-12-5 హెచ్చెను రాష్ట్రప్రభు త్వములందు, కేంద్ర ప్రభుత్వములందు కూడ నాయాదాయము సమారు యేదవవంతో, యొమిదవవంతోయొందును విదేశ సారాయములు దిగువతికూడ 1914 నుండి యధికముగా హె చ్చినది దీని నాపవలయును బొంబాయి ప్రభుత్వము నిషేధము తమ యున్నతాశయముగా గ్రహించిరి తొందఱపడుటకు నాకు యిష్టములేదు కాననే యీసవరణను ప్రతిపాదించితిని హాజరబడియున్నవారి తీర్మానము మందులవిషయము చేర్చకుం డుట విచారకరము వీలను నిషేధమునుగోరు ప్రతిదేశమును ముందు మందుల విషయముయి క్రద్దదీసికొనెను న్యూజీలండు దేశముం దు మొన్న జరిగిన యెన్నికలందు నిషేధపద్ధతి నామోదించువా రలకే యెక్కువ ప్రాతినిధ్యము వచ్చినది ఆస్ట్రేలియాలోని భా గములందుకూడ రై సన్న పద్ధతిని సారాయి యమ్మకము మిత పఱ్చబడినది

కొల్కత్తాలో సవరణ

కొల్కత్తాలో సవరణను ప్రతిపాదించిరి “ప్రభుత్వము యొక్క ప్రధానాశయము, వైద్యవిషయమునకు, ప్రకృతిశాస్త్రపరిశోధనమునకు, దక్క యితరములకు మద్యపానీయము లను తయారుచేయుట గాని, యమ్మటగాని, దిగువతిచేయుట గాని సంపూర్ణముగ నిషేధించుటయై యున్నది. ఇది నెఱవేఱుట కు ప్రభుప్రయత్నముగా సారాయి దుకాణముల నుంచుటయం దు, స్థానిక ప్రజలయన సనుగఱింపవలసినటులు, నవియొంద

దగిన స్థలమును నిర్ణయించుటకు నెంత మొత్తము నమ్మదగినది యు, సెన్ని దుకాణములుండదగినదియు నిర్ణయించుటకు స్థాని కసంఘముల కధికారమిచ్చు నటులును వెంటనే రాష్ట్రప్రభుత్వ ములు వాటికివలయు శాసనములను జేయుటకును రాష్ట్ర ప్రభు త్వముల కాజ్ఞాపించుటకును, కేంద్ర ప్రభుత్వము తద్విషయము యి చేయదగు శాసనముల జేయుటకును వెంటనే ప్రయత్నింప వలయును ”

సవరణ నుపపాదించుచు కొల్కత్తాలోని టిల్లునుడివిరి అధ్యక్షునిచే నిరాకరింపబడిన క్రాఫర్డుగారి సవరణ వైద్యవార్తన రై నున్నది ఆసవరణవలన సీసభలోనివారి యభిప్రాయమునకే గాక, భారత జాతీయాభిప్రాయమునకు గూడ వ్యతిరేకమా యెను నాసవరణలో దేశీయుల కేదెకావలయునో దానినే గోరుచున్నాను క్రాఫర్డు గారి నంటి కొంద టు నిషేధశాసనము తమ వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య భంగమును గలుగ జేయుచున్నదని యూహించు వారు కొందఱు కలరు అట్టివా రికి నేను శాసనము లేకుండుట నంగీకరింతును కాని భారతీ యులు తమ యలవాటుచేతను, బోదలచేతను గూడ నిషేధము నకే యులవడిరి వారివిషయముననే యీశాసన మూహించ బడినది వారికి రాజప్రతినిధి గౌరవార్థము, వారియారోగ్యా ర్థము విందు గుడచుచో, సారాయిము లేకుండుట కించగానుం డును (నవ్వు) వారి బైబిలే నిషేధమును బోధించలేదు సారా యము మానవహృదయమును సంతోషపఱుచు పడవబడినదని బైబిలునందే గలదు బైబిలు పది యాదేశములను బోధించినమో జెనుగారివలె నీ పదుకోకండవ యాదేశమును పుస్తీ పుట్టుజాన్సు నుగారు బోధించుటకు యూరపువాను లంగీకరింపరు కావున వారిని నిషేధ మవలంబింప గోరుట మహాపాతకమనంటిదే కాని వారు భారతదేశమునందట్టి శాసనమున కభ్యంతరము జేయుట యన్యాయము అమెరికా చేయుచున్న సునకార్యమునకు సాను భూతి జూపవలసినదేకాని యిర్వ్యతో జూడకూడదు అమె రికా యనుభవములు భారతజాతియొక్క యీభావబీజము నుత్తేజ మొనరింపవలెన నిషేధము తమ యాశయమని బొంబాయి ప్రభుత్వ మిదివఱకే యంగీకరించినది

ఆర్థికవిషయము నిందు గూర్చి వాదించుట పొరబాటు ఆంగ్లదేశమందు వైద్యశాఖామత్వోజ్ఞియందు ప్రధానాధ్యక్షు సర్ ఆర్థు న్యూన్ హోముగారు త్రాగుడు దురభ్యాసము సగము తగ్గుచో చేతముయొక్క యారోగ్యము చాలవర కభి వృద్ధి నొందుననిరి స్థానిక ప్రజేచ్ఛను గమనించుట ప్రథమ ప్రయత్నము నిషేధము బాగుగా జరుగవలసినప్పుడు సగము పద్ధతులు కూటవు ”

క్రాఫర్డుగారు

పిమ్మట క్రాఫర్డుగారిట్లు నుడివిరి నాసవరణ సభలోని యితర సభ్యులు కోరు దానివలెనే యున్నది ఆల్కహోలు సారాయి విషయములను నుడువుట న్యాయముగాదు అమితముగా దీసికొనినచో నారోగ్యభంగ ము కలిగించుట వాస్తవమే కాని వితపానము మంచిదే ఒక శాస్త్రజ్ఞుడు ఆల్కహోలు భోజనపదార్థముగాదని పరిహరించు ట తప్పనిగూడ నుడివెను నిషేధమువలన మనయూహలు కొన సాగనేరవు నిషేధమువలంబించిన యొకదేశమందు సారాయము త్రాగుటవలన వైద్యసహాయము గోరువారు తక్కువయినయు, నిషేధము ప్రారంభించిన తరువాతనే రోగులసంఖ్య హెచ్చెనని యుదాహరిరి ప్రపంచమందు నిషేధప్రచారకుడని గ్రహింపబడిన యొకడు అమెరికాలో నిషేధశాసన మొక హేళనమనియెను నార్యేస్ట్రీడను, రస్సియా, హోలండు, స్విట్జర్లండు, బ్రిటిషు కొలంబియాలుందుకూడ నిషేధము నెగ్గలేదు ఇర్లండులో నిషేధ శాసనమును రద్దుజేసిరి నిషేధమువలన నేమియునాదు ఏప్రభు త్వముకాని వ్యక్తులస్వాతంత్ర్యమున కడ్డురాదగదు ఈశాసనము నవలంబించుచో పోలీసువారి యొక్కయు, నుద్యోగిగ్గుల యొక్కయు బాధ విపరీతమగును

జమ్మదాసు మెహతాగారు

మెహతాగారుపవన్యసిండుచు క్రాఫర్డుగారు తమ సిద్ధాం తములను సారాయి వండువారి యొద్దనుండి గ్రహించియుందు రనిరి పిమ్మట నమెరికాదేశమందు నిషేధమువలన జరిగిన యుప కారము పుస్తకాధారమున జూపిరి ఆపుస్తకము నిషేధప్రచార కులు వ్రాసినదని క్రాఫర్డుగారు మఱి హేళనజేసిరి భారత దేశమందు ముఖ్యముగా హిందువులు, మహమ్మదీయులు కలరు వారి మతసిద్ధాంతములు త్రాగుడును నిషేధించుచున్నవి కాని యాంక్షయులే దని కీదేశమందు ప్రచారము గావించిరి ఆదుర భ్యాసము నలవడజేసి 20కొట్లరూపాయి లాదాయమును ప్రజల నుండి సంపాదించుచున్నారని నిజముగా ప్రభుత్వము ప్రజాక్షే మము గమనింపక తమయోదాయమును జూచు కొనుచో,

రము చెయ్యను, (హాస్యం)

సముద్రవ్యాపారము

1924-25 సంవత్సరమునందు, మదరాసు రాజ

ధానియందలి సముద్రవ్యాపార మధికమయ్యె ను మొదటి నాల్గిమాసములలో దిగుమతులు హెచ్చుగా కున్న ను ఆగస్టుమాసమునుండియు వత్త్రముల దిగుమతి యధికమయ్యెను ఈరీతిని వ్యాపారము హెచ్చినను, విదేశవత్త్రముల దిగు మతి దేశక్షేయము గోరువారెల్లరకును మనస్తా పము గలిగించకమానదు గాంధీమహాత్ముని సం బోధనలకు పెడచెవిని బెట్టినందుకు ఫలమిదియే నివేదనసంవత్సరమునందు మొదటి సగభాగము నందును, విక్రయమధికముగనున్నను, డబ్బులేక నేమి దూదిధరలు తగ్గుటచే నేమి ఉత్తరదేశము వారు సరకులనంతగ దెప్పించుకొనలేదు అందుచే, పలురకముల వత్త్రములు నిలువగ నుండవలసి వచ్చెను పానునూలు చౌకగ వచ్చుటచేతను, జావా పంచదార విస్తారమగుటచేతను, దిగుమతి వ్యాపారము వృద్ధియయ్యెను ఎగుమతులుగూడ వృద్ధియయినటుల రిపోర్టు దెలుపుచున్నది కొలది తావుల వరదబాధ తగిలినను, కాలమాసము మొత్తముమీద యనుకూలముగ నుండెను పంట లుపండుటయు విదేశములు ముడివస్తువులను విశేష ముగ దెప్పించుకొనుటయు చేరి, వాని వెలులు హెచ్చుటకు కారణమయ్యెను రూపాయిమార కము చాలకాలము పిల్లింగు ఆర్డు పెన్నీలుగ నిలచి యుండెను

ముడివస్తువుల నితరదేశములకు బంపుటయు, అక్కడ తయారయిన సామానులను తిరిగి యీ దేశమునకు తెప్పించుకొనుటయు దేశదురదృష్టము తప్ప వేరుగాదు సాధ్యమగు సంతవరకు దేశీయ వస్తువులను అందు ముఖ్యముగ దేశీయవత్త్రము లను తప్పక వాడుటకు భారతీయులు ప్రతిసబట్ట నిచో భావిశితి అంధకార బంధురముగ నుండక మానదు మద్రాసు రాజధాని సముద్రవ్యాపార మంతయు గలసి 1924-25 సంవత్సరమునందు 95 కోట్లుండెను అంతకు పూర్వము వత్సరపు మొత్త మునకన్న 6 కోట్లకు బైగ హెచ్చెను చెన్నరాజ ధాని వ్యాపారిముగూడ త్వరితముగ హెచ్చుగు నూచనలు గనుపించుచున్నవి చిశాఖట్టణము, కొచ్చెను కేవులహార్బరులు పూర్తియగుచో, మిగుల యతిశయము శూపుననుటకు సందియము లేదు పంచదార, నూలు, బట్టలు, నూనెలు, రంగులు, లోహములు, మోటారు బండ్లు మొదలగునవి విశేషముగ ఎగుమతియయ్యెను రైల్వే సామా నులు, యంత్రములు, బొగ్గు మున్నగు దిగు మతులు తగ్గిపోయెను ఎగుమతులు 40 కోట్లుండెను, అంతకు పూర్వపు సంవత్సరమునకన్నను

ఎగుమతులు అయిదుకోట్ల రూపాయి లధికమయ్యె ను. ఇందుకు గింజలు, తోలు, దూది, కాఫీ, జ్యూటు, తేయాకు, రబ్బరు, మున్నగు ఎగుమతు లతిశ యించుటయే కారణము. పంచదార, ధాన్యము, పప్పులు, తోళ్లు, నూనెలు మున్నగు ఎగుమతులు తగ్గుదల జూపెను

సుంకముల వసూలు 350 లక్షల రూపాయిలు గతసంవత్సరపు సుంకపు రాబడికన్నను 100 కి 18 వంతున హెచ్చయ్యెను దిగుమతిసుంకములు 285 లక్షల నుండి 341 లక్షలకు బైగ వృద్ధియయ్యెను దిగుమతి సుంకముల నిటీవల హెచ్చుజేసి యుండుట యేయిందుకు ముఖ్యకారణము ఇనుము ఉక్కులపై సుంకములరాబడి హెచ్చుటకు, దిగుమతు లధికమగు టయు, కొన్ని రకముల సామానులపై సుంకములను అధికముగ విధించుటయు కారణములని నూచింప బడినది 36 లక్షలు రీ ఫండులక్రింద త్రోసివేయ బడెను ఈమొత్తము గత సంవత్సరమునకన్న చాల హెచ్చుదలజూపెను చెన్నరాజధానిలో రైల్వేకంపెనీలు తెప్పించుకొనినసరకులపై కస్టము డ్యూటీని రీ ఫండు జేయుటయే, యిందుకు ముఖ్య కారణము రైల్వేకంపెనీల కేలరీ ఫండు నీయవలయు నో తెలియకున్నది రైల్వేలు విశేషలాభమును గణించుచున్నపుడు, ఇతరులతోబాటు సుంకము లనుగూడ భరించుట సమంజసము చెన్నరాజధాని విదేశ వ్యాపారము చాల హెచ్చుదల జూపెనని, దెలుపనక్కరలేదు

ఇందలి వివరముల నిండుక పరికింపవచ్చును విదేశపు దిగుమతులలో వత్త్రముల దిగుమతి గత నాల్గుసంవత్సరములలో కన్న నాధిక్యముజూపెను 1923-24 సంవత్సరములలో కన్న ముప్పది లక్షల రూపాయిల దిగుమతు లధికమగుట శోచనీయము ఈవిషయమును విచారింపక ముందు ఇతర దిగు మతులనిండుక పరికించెదము ఆహారసానీయముల దిగుమతులు, 220 లక్షలనుండి 274 లక్షల వరకు హెచ్చయ్యెను సానీయములలో విదేశ మద్యములు మొత్తమునందేమి, ఖరీదునందేమి హెచ్చుదల జూపెను ఇయ్యది, హిందూదేశాభివృద్ధి కనుకూల చిహ్నమని ప్రాజ్ఞ లంగీకరింపరు. ఇంగ్లండునుండి వచ్చెడి సారాయి దిగుమతుల సంఖ్య పెనుకటికన్న యతిశయము జూపెనట. జర్మను బీరుసారాయి, మరల తొంటిసానము నాక్రమించుచున్నటుల, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది ఇట్టి దిగుమతులను నిషే ధించుట ఎంత యవసరమో దెలుపనక్కరలేదు పంచదార దిగుమతులు మొత్తము నందేమి, విలువయందేమి, చాలయధికమయ్యెను వీనియందు 100 కి 62 వంతున వృద్ధి గన్పట్టెను దేశమునందు ఎంతయో చెరుకు బండుచున్నను, విదేశములనుండి యింతసరుకు దిగుమతియగుట విచరీతముగ దోషక మానదు

నూనెల దిగుమతులలో కెల్ల కిరసనాయల్ దిగుమతియే విస్తారము కిరసనాయల్ దిగుమతుల లో దాదాపుగ సంతయు అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర ములనుండి వచ్చుచున్నది పట్టు వ్యాపారము హెచ్చుదల జూపెను చీనానుండి పట్టు విశేషముగ ప్లయిచేయబడెను, పట్టువత్త్రములకును, సన్నని నూలు బట్టలకును ధరలలో తారతమ్యమంతగ నుండకుండుటచే, ప్రజలు పట్టుబట్టనే సామాన్య

ముగ కొనుచున్నారు రంగులు, అందుకు సంబం ధించిన పరికరముల దిగుమతులభివృద్ధిజూపెను రంగులలో చాలభాగము జర్మనురంగులే యుద్ధ సమ యమున తలయెత్తిన బ్రిటీషు రంగులు చాలవరకు తగ్గిపోయెను మద్రాసు మార్కెటునందు రంగులు నిలువయున్నవి ధరలు హెచ్చునని దలచి వర్త కులు ముందుగ తెప్పించిరి గాని, అందుకు మారుగ ధరలు తగ్గెను అలెగ్జీను, అనిలీను రంగుల ధరలు రెండును తగ్గెను బ్రిటీషు వర్తకులు జర్మ నులతో పోటీజేయజాలకున్నారని రిపోర్టుదెలుపు చున్నది. గ్లాసుసరకుల దిగుమతులు చాల హెచ్చెను. గ్లాసు గాజులవర్తకము హెచ్చెను జపాను, జర్మనీ, జెకోస్లావకియా, ఆస్ట్రియానుండి దిగు మతు లధికముగ వచ్చెను గ్లాసుపూసలు, కృత్రిమ ముత్యములు, సీసాలు, దీపములు, పలకలు ము న్నగునవి దిగుమతియయ్యెను

మృణ్మయ సంబంధమగు దిగుమతులుమాత్ర ము స్వల్పముగ తగ్గిపోయెను యంత్రముల దిగు మతి 100 కి 19 వంతున తగ్గిపోయెను. క్రొత్త మిల్లులు దేనిని నిర్మించుకుండుటయే యిందుకు కార ణము. యంత్రములలో 100 కి 84 వంతున ఇంగ్లం డు బంపుచున్నది అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర ములు 100 కి 10 వంతున బంపుచున్నవి ఉక్కు ఇనుము దిగుమతులు వృద్ధిజూపెను టన్నుల మొత్తము 100 కి 11 వంతున వృద్ధియయినను, వాని విలువ 100 కి 2 వంతున మాత్రము హెచ్చెను ధరలు తగ్గుటయే యిందుకు కారణము. 1924 సంవత్సరము జూనునెలలో రక్షణసుంక ములను విధించినను, జులైనెలకు పిమ్మట గూడ దిగుమతులు వృద్ధియగుచునే యుండెను. ఇనుప దూలములు, స్తంభములు, 100 కి 97 వంతున వృద్ధి యయ్యెను వీనిలో చాలభాగము ఇంగ్లండు నుండి వచ్చినవే ఉక్కు కడ్డీల దిగుమతి బెజ్జియ ము నుండి విస్తారముగ యరుదెంచెను ఇనుము ఉక్కు సప్లయల యందు బెజ్జియంవ్యాపారము కొంత తగ్గిపోయినను, ఇంగ్లండుకు పిమ్మట నదియే మిన్నయై నిలచియున్నది.

కాగితముల దిగుమతి స్వల్పముగ హెచ్చెను. రైల్వే పరికరములు మాత్రము దాదాపు 47 లక్షలు తగ్గిపోయెను. బండ్లు, ఇంజనులు, నిర్మాణ పరికర ములు, తగ్గిపోయెను కడపటి రకపు సరకులు తగ్గుటకు తాతా కంపెనీ వారికి ఆర్డరుల నిచ్చుటయే కారణమని నూచింపబడినది. పై దిగు మతులలో 100 కి 81 వంతున ఇంగ్లండ్ సప్లయి జేయుచున్నది ఇక నూలు వత్త్రముల దిగుమతు లు 64 లక్షలు హెచ్చినందుకు, చెన్నరాజధాని తలవాల్చవలసి యున్నది. వత్త్రవ్యాపారము, విదేశ దిగుమతి వ్యాపారమంతటిలో 100 కి 27 వంతున గలదు కోరాబట్టలు రంగు వత్త్రముల దిగుమతులు హెచ్చెను. తెల్లవత్త్ర ములు తగ్గెను. జపాను మిల్లులతోనేమి, హిందూదేశపు మిల్లులతోనేమి లాంకుషైరు వర్తకులు కోరా వత్త్రముల విషయమున పోటీజేయ గలుగుచున్న టుల రిపోర్టు దెలుపుచున్నది మల్లులు, లాంగు క్లాతులు, మున్నగునవి తగ్గుటచే తెల్లవత్త్రముల దిగుమతి తగ్గెను ఇందుకు కారణ మేమి యో రిపోర్టు తిన్నగ తెలుపలేకున్నది వీని హెచ్చుధరలే ముఖ్యకారణమని తలంపవచ్చును. రంగువత్త్ర

ములు 100కి 46 చొప్పున వృద్ధియయ్యెను దిగుమతి దారులు, పరిశీలనలు తిన్నగ గ్రహింపకుండుటచే ఎక్కువమొత్తమును తెప్పించి రనియు మార్కెటు వీనితో నిండియున్నదనియు, రిపోర్టుబట్టి గ్రహింపవచ్చును ఇంతియగాక స్థానికముగ నేసిన రంగుచీరల ధరలు, విదేశపు చీరలధరలకన్న తక్కువుగనున్నవి నూలుదిగ్గమతులలో, జపాను దిగుమతులు యత్యధికమయ్యెను బ్రిటీషు దిగుమతులు తగ్గిపోయెను జపానుదేశము బ్రిటీషు వ్యాపారమును క్షీణింపజేయుటయగాక, హిందూ దేశపు మిల్లుల వ్యాపారమునుగూడ తగ్గించెనని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. బొంబాయి మిల్లు యజమానుల ఘోషలో యర్థమున్నదని యిందునుబట్టి సులభముగ గ్రహింపవచ్చును

జపానుదేశము తనసరకుల నింతచౌకగ నమ్ముటకు కారణము తక్కువలేదు వారిమిల్లులు విశేష కాలము బనిచేయుట యొకకారణము జపాను ప్రభుత్వమువారు స్వదేశపు సరకులను దీసికొనిపోవు ప్రీమరులకు గ్రాంటులనిచ్చుట వేరొకకారణము. జపానుమారకపురేటు చాల యనుకూలముగనుండుట ఇంకొకకారణము ఇంతకుపూర్వము మద్రాసు వర్తకులు జపానునూలును బొంబాయి కలకత్తా మార్కెటులనుండి తెప్పించుకొనుచుండిరి. ఇప్పుడు చెన్నపురికే, జపాను సరాసరిగ సప్లయజేయుచున్నదట. జపానుప్రభుత్వమువారు దేశీయపరిశ్రమల యభివృద్ధి కింతసహాయము జేయుచుండ, ఇండియాప్రభుత్వమువారు ఎత్తెజుడ్యూటీని రద్దు జేయుటకయినను అంగీకరింపకున్నారు. ఒకవంక జపాను పోటీకిని, వేరొకవంక బ్రిటీషు పోటీకిని తాళలేక, దేశీయవస్త్ర వ్యాపారము క్షీణించుచున్నది విదేశవస్త్రములలో, 100 కి 90 వంతున ఇంగ్లండు దేశమును, 7 వంతున జపానుదేశమును సప్లయజేయుచున్నది ఇక కృత్రిమపట్టు దిగుమతులు ఇంగ్లండునుండి విశేషముగ సరుదెంచుచున్నవి. చెన్నపురిలో దీనితో తయారయిన వస్త్రము లధికముగ విక్రయింపబడుచున్నవి. ఇట్టి సందర్భములలో విదేశవస్త్ర వ్యాపారము నరికట్టుట ఎంత యవసరమో పారకు లూహింపగలరు. ప్రజలు శ్రమిశ్చయులగుచో నిక్కార్సమును సాధింపగలరనుటకు సందియము లేదు

పైకిలు దిగుమతి లధికమయినవి మోటారు కారుల సంఖ్య స్వల్పముగ తగ్గినను, మోటారు లారీలు, ఆమ్నీబస్సులు, వానులు మున్నగు వాని సంఖ్య విస్తరించెను మోటారుపైకిలుల సంఖ్య గూడ హెచ్చెను ఇక ఎగుమతులలో ముడి వస్తువు లధికమని తెలిపి యుంటిమి ఈరాజధాని నుండి వెడతెడి వస్తువుల వ్యాపారములో, 100 కి 25 వంతున వేరుశెనగ వ్యాపారము గనుపించును. దూది ఎగుమతి విలువయందు 100 కి 87 వంతున విస్తరించెను జపానుకు బోయెడి దూది మొత్తము ద్విగుణీకృతమయినది చెన్నపురి మగ్గము లలో తయారయ్యెడి చేతిరుమాలల ఎగుమతి విస్తరించెను. ఇంగ్లండుకివి విశేషముగ బంపబడుచున్నవి ఇంగ్లండుతో మద్రాసుకుగల వర్తకము కొంతతగ్గి ఇతరదేశముల వర్తకమించుక విస్తరించినది చెన్నరాజధాని రేవుల వ్యాపారము జూచిన, చెన్నపురి అగ్రస్థాన మౌక్రమించుచున్నది 100 కి 45 వంతున వర్తకము చెన్నపురియందే గలదు. రెండవస్థానము

తూత్తుకుడియు, మూడవ నాల్గవ స్థానము కొచ్చి ను, కాలికట్టలును, అయిదవస్థానము కాకినాడయు, షదియవస్థానము విశాఖపట్టణమును ఆక్రమించుచున్నవి కాకినాడ విశాఖపట్టణముల వర్తకము, అంతకుపూర్వము వత్సరమునకన్న యాధి కృత జూపెను వీని ప్రాముఖ్య మింకను యతిశయము జూపునని యూహింపవచ్చును ఈరాజధానియందు వస్త్రముల ఎత్తెజు డ్యూటీ 7 లక్షల య్యెను సముద్రవ్యాపారమిరితిని విస్తరించినను, స్వదేశ పరిశ్రమ లభివృద్ధిగాంచిన గొని నిజాభివృద్ధి గలుగ నేరదు.

ప్రస్తుత విద్యావిధానము

ప్రస్తుత విద్య జీవితమునకు సంబంధములేని విద్యయగుటచే, హిందూ దేశమునందు సర్వత్ర ఖండింపబడుచున్నది. ఇంగ్లండునందుగూడ ఇట్టిప్రతి కూలభావము ప్రబలియున్నటుల, రగ్నీస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు విలియం వాల్గా రిటివల నిచ్చిన యుపన్యాసముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. అందరను ఒక్కమాదిరి జ్ఞానమునిమిత్తమే తయారు జేయుట, విద్యార్థులకుగాని రాజ్యాంగమునకుగాని ప్రయోజనకరముగాదని, వీరు చెలియజెప్పిరి. సాహిత్యవిద్యనునేర్వని, వ్యవసాయదారులకు నయితము నిజమగువిద్య యలవడెననివీరు చెలిపిన వాక్యములందు సత్యమెంతేనిగలదు. వ్యవసాయదారునికి పశువులపైగల ప్రేమ, విద్యార్థికునికి లేదని జెప్పవచ్చును అతనికి వాతావరణముగూర్చి గల జ్ఞానమధికము. ప్రకృతి రహస్యముల సత్య గ్రహించి నంతచక్కగ, బల్లలయొద్ద పనిజేసెడి పలువురకు చెలియదు ఆధునిక విద్యధనాశగలిగించు చున్నది గాని, సత్య, ధర్మములపై ఆదరణను విశేషముగ గలిగింపకున్నది. విలియంవాన్ గారుగూడ, ప్రస్తుత విద్యావిధానమునందు తీవ్రమగు మార్పులుండవలయునని కోరుచున్నారు. ఇంగ్లండులో కన్నను హిందూదేశములో దీని యవసరమధికమనుటకు సందియములేదు.

తమిళ విశ్వవిద్యాలయము

తమిళ విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణ మవసరమని, పూర్ణలింగముపిళ్లె గారు హెచ్చరించుచున్నారు అభివృద్ధి శాఖామంత్రియగు ది బ శివజ్ఞానంపిళ్లె గారివిషయమై మిగులశ్రద్ధవహించుచున్నారు తమిళ భాషాభివృద్ధిని వీరు ముఖ్యముగ గోరుచున్నారు. వీరికోర్కెపట్ల ఆంధ్రులు మనస్ఫూర్తిగ సానుభూతి సూపెదరనుటకు సందియములేదు భాషాప్రయుక్త విశ్వవిద్యాలయములేమి, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములేమి, భారతజాతీయ జీవితమునకు ముఖ్యముగ తోడ్పడగలవు. వివిధభాషాసంఘములు, పరస్పరపు అసూయను అనుమానములను విడచి, సంయుక్త భారతజాత్యభివృద్ధికి తోడ్పడుట వివేకము.

స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యము

ప్యారిసులో నిటీవల గూడిన అంతరాతీయ సాంఘికవాదుల సమావేశమునందు, ఆసియా ఆఫ్రికా దేశములందలి పరాధీనజాతులకు స్వయం నిర్ణయాధికార మొనగవలయుననియు, నిర్బంధముల నన్నిటిని తొలగింపవలయుననియు తీర్మానింపబడెను. ఈతీర్మానము సఫలమగుటకు, సాంఘిక

వాదు లేమైనచర్య దీసికొందురా, లేక కాగితముపై మాత్రమిది నిలచియుండునా? కార్మికపక్షమువారు శ్వేతేతరజాతుల త్నేమమును మది నెంచుచో, నీవిషయమై శ్రద్ధవహించుట ముఖ్యము లేనియెడల ప్రపంచ శాంతిరక్షణ కుపాయము గనుపింపదు.

లాలా లజపతిరాయిగారి దేహ రోగ్యము

సంపూర్ణముగ కొన్ని దినములు విశ్రాంతి దీసికొనెదరు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 2—డాక్టరు ధారు రాజభాషి ను, ఎమ్ ఎల్ సి గారితో అంబాలునుండి లాలా లజపతి రాయిగారు లాహోరు వచ్చిరి ఇప్పుడాయనకు స్వస్థతగనున్నది జ్వరము చాలవరకు తగ్గెను ఇప్పుడు 99 డిగ్రీల జ్వరముమాత్రమే ఆయనకు గలదు వైద్యుల సలహా ప్రకారముగ సంపూర్ణముగ గొన్ని దినములు లాలాగారు విశ్రాంతి దీసికొనెదరు (అ ప్రె)

బొంబాయి మిల్లు పరిశ్రమ

అలయంసు మిల్లు అక్టోబరు మాసారంభము నుండి మూసివేయబడును

వెయ్యిమంది కార్మికులకు పనిలేక అల్లాడవలసి వచ్చును

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2—నేత పరిశ్రమ యందుగల ప్రతికూల పరిస్థితులచే అక్టోబరు 1-వో లేదనండిఅలయంసుమిల్లు మూసివేయబడునని వ్యవహారలు ముందుగ బ్రకటించిరి ఈ యంత్రాలయమందు వెయ్యిమంది కార్మికులు బనిచేయుచున్నాను (అ ప్రె)

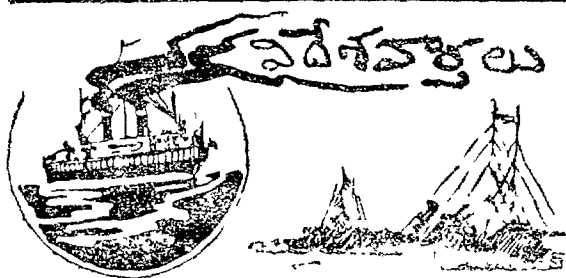
శత్రుంజిపత్రిక సంవత్సరాదినంచిత

హీజు హోలీననుభాయీ సుబెతుసింగు, (బాగీద్దారు, హెడు ఆర్దాసియా, అమృతనరు, గోల్డెను టెంపిలు) గారు సంపాదకుడు

ఈ పత్రిక సంయుక్త రాష్ట్రములందలి లక్షోన్యగరమున ఉరుదూ లిపిలో ప్రకటింపబడుచున్నది వీరు పంపిన సంవత్సరాది సంచికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి పైజా 18x22-800 పేజీలున్నవి 700 పేజీలున్న బైకులును మూడుకలర్లు బైకులును చక్కగా ముద్రింపబడెను ఆంగ్లదేశపు రాజులు రాణీలు, మంత్రులు, గవర్నరులు, రాజప్రతినిధులు, భారతదేశపు సంస్థానాధిపతులు, గాంధీమహాత్ముడు, లాలా లజపతిరాయి, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, పండిత మదనమోహన మాల వ్యాస, సిక్కు గురువులు, మహాత్ములు, సిక్కునాయకులు మున్నగు సకల ప్రముఖుల పటములును దీని యందు కలవు ఆంగ్లదేశపు రాజుల కుటుంబముల చరిత్రములు, భారతదేశపు సంస్థానాధిపతుల కుటుంబముల చరిత్రములు, కాంగ్రెసు ఖిలాఫతుచరిత్రలు, అకాలీచరిత్ర, సిక్కు దేవాలయముల చరిత్రలు మున్నగునవన్నియును చిత్రపటములతో గూడ నిందు ప్రకటింపబడెను ఇంకను యితరములగు చిత్రపులు, మందుల ప్రకటనలు మున్నగునవిగూడ అపరిమితముగా నున్నవి. దీని వెల ముప్పది (80) రూపాయలు స్వేచ్ఛలు ఎడిషను వెల 50 రూపాయలు ఇంటిరియలు ఎడిషనువెల 100 రూపాయలు కోయలు ఎడిషనువెల 500 రూపాయలు

తనకుగల యవకాశిని వ్యయపరచి దీనిని ప్రకటించితి నని సంపాదకుడు విజ్ఞప్తిని ప్రకటించెను దీని నామాలాగ్రముగా చూచినచో యిందులకు ఆపరిమితమగు ధనము వ్యయపరపబడినటుల స్పష్టము కాకమానదు కాని ఉరుదూలిపి తెలియనివారికిని చిత్రపులును చూచుటకు మాత్రమే పనికివచ్చును ఇందు ఆంగ్లభాషలోను నాగరికినిలోను గూడ కొన్ని విషయములు ముద్రింపబడెను వలయువా రిటుల వ్రాయవలెను

“మేనేజరు, అడ్మినిస్ట్రేషను అందు యిండియా డివార్టుమెంటు, శత్రుంజి న్యూసు పేపరు, లక్నో”

నౌకా సమై

రేవులందు పరిసరములు

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—హోల్ నావికులు సమై యుద్ధమును తప్పక సాగించవలెననివాదించిరి. నౌకాశయము లందు అనధికార సమై సంఘమువారు పికెటునేర్పాటుజేసిరి. మెన్స్ట్రీ పొగయొడకు సిబ్బంది దొరకలేదు. చాల భయ మగుచున్నది.

సౌధాంప్రకా సమై విస్తరించుట

సౌధాంప్రకా, సెప్టెంబరు 1:—నావికుల సమై వ్యా పించినది. ఎడింబరో క్యాసిలు కాక సమైగట్టెను ఆరుగేస్ సిబ్బందిగూడ నిలచిపోయెను. 5 ఓడలకు ఇబ్బంది గల్గెను. ఇంజను గదిలో పనిజేయువారు 160, నౌక పడి చెక్కు మీద పనిజేయువారు 40 మందియు పనిలోనికి రాకుండ నిలిచి పోయెదమని చెరియజేసిరి. కాని మెజిస్ట్రేటు నౌక పయనముగట్టుకు ఆధ్వర్యం ముండజాలవనుకొనుచున్నారు.

దేనిపు నావికుల సమై

కోపెన్ హేగేన్, సెప్టెంబరు 1:—వేతనములను మోచుకేయాయలేని దేనిపు నౌకా యజమానులచే నియమితులైన నావికులు సమైగట్టిరి.

నౌకా యజమానులను గూడ ఇబ్బంది గలుగనటుల మోటుపనిజేయు పనివాండ్రసంఘము గూడ ఎగుమతి దిగుమ తుల నాపుజేసిరి.

వి మా వ స్థ

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—సౌధాంప్రకా బ్రిష్టులలో సమైపరిసరము చిక్కులలో బడుచున్నది. కంపెనీ కార్యాలయము లందు విచారించు ముండ్ల 9 ఏర్పడునని ఆశించుచున్నామనిరి. మెజిస్ట్రేటు, ఆర్డ్రుజ్యుషియాకో నౌకలను క్రొత్త సిబ్బంది నేర్పాటుజేయుటకు సంతకముల రాయవారములు వెచ్చుచిగ జరుగుచున్నవి.

దేనిపు రేవు స్థలములందు సమై నిలిచియున్నదను చున్నారు. పికెటుల నేర్పాటుజేసినను హాల్లలో మెజిస్ట్రేటు నౌకకు సిబ్బంది పూర్తిగ దొరికెను. అనుకొన్న ప్రకారము ఇంతకుముందేర్పాటుజేసికొన్న నౌకలు బయలుదేరిపోయినవి. రేఫటిడినను బ్రిష్టులుసిటీ నౌక పోలీసులతోజూ. కాని సిబ్బంది సంతకము జేయ నిరాకరించు చున్నారు. పియాకో నౌక గతిగూడ అటులనే యున్నది.

దరఖాస్తుల కురియుచున్నవి

సౌధాంప్రకా సమై మెజిస్ట్రేటు నౌకలో పనిజేయుటకు పూర్వము యుద్ధములను, నౌకాశయములను బనిజేసిన 40 మంది బయలుదేరిపోయిరి.

గమ్యుడిలోనున్న నౌకలమీద పనిజేయుటకు సౌకు షీల్డునుండి బయలుదేరి పోయిరి. మెజిస్ట్రేటు సిబ్బంది సమైదిగ దొరికిరి. కావలసినదానికంటె ఎక్కువగ లభించిరి.

అమెరికా గనులపనివాండ్ర సమై

గనులను మూయుట

పిల్గోన్యా, సెప్టెంబరు 1:—వేతనములను గూర్చి తగవు గలుగుటచే ఆర్థరాత్రున 828 గనులు మా పికెటు బడెను. 150000 పనివాండ్రు మానుకొనిరి. గనులపనివాండ్రు వారి కుటుంబములు బ్రికాంతి గొనుచున్నవి. సమై నాయకులు పనివాండ్రు తమ ఉత్తరువులను శిరసావహించునటుల ప్రతిక లను గొనిరి. బొగ్గు చాలకకు నిలవయున్నది.

మె డీ నా ము ట్ట డి

పెరిషియాలో విచారము

టెహ్ రాక్, సెప్టెంబరు 2:—మేడినా సంగతినిగూర్చి సైనికాధికారులకును, ప్రజాప్రతినిధులకు ప్రధానామాత్యుడు తం తులనంపెను. 5 తేదీని అంగర పనులను గట్టిపెట్టి విచారము ను చెల్లపవలెననిరి. ఆనాడు తెరిపిగా అంతటను దుకాణములు ఖూళితేయబడును.

నౌకా విమానములు

దూరప్రయాణములు

స్వాక్ ప్రాన్సిస్కో, సెప్టెంబరు 1:—పెన్ నౌకావి మానములు రెండు హాయి కెగుడుటకు నిన్నటిదినము బయలు దేరెను. 2100 మైళ్లు పోవలసియున్నది. 200 మైళ్లదూరములో కావలసినవల నేర్పాటుజేసిరి. నౌకావిమానము లీపడవలతో వాయువా ర్థద్వారా ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుచుండ వలెను. అర్థరాత్రి ఒక విమానము చక్కగనే పరిగెత్తెను. రెండవదానిసంగతి తెలియలేదు. కొన్ని గంటలవరకు తుదకు స్వాక్ ప్రాన్సిస్కోకు 800 మైళ్ల దూరములో కన్పించెను. మానిగొట్టుములు బ్రష్టులగుటచే ఇట్లు తటస్థించెను.

ఆంగ్లో ఇరాకు ఒడంబడిక

బర్మా, సెప్టెంబరు 2:—ముంగళవారము మధ్యా హ్నము ఇరాకు పార్లమెంటు ప్రత్యేకముగ సమావేశమైనది. అందెట్లు తీర్మానించిరి. ఇరాకు ప్రజలు అందరును గ్రేటు బ్రిట నుతో గాఢమైత్రిని గర్హియుండవలెనని ఆశించు చున్నారు. గ్రేటు బ్రిటనుతో సఖ్యతను సాగించ కోరుచున్నారు. ప్రస్తు తపు టాడంబడిక ముగిసినపిదప గూడ సఖ్యతతో మండగోరు చున్నారు. 76 గురు ప్రతినిధులు సభకువచ్చిరి. 60 మంది అను మూలముగ ఓటులనిచ్చి రివిషయమై.

కార్మిక పక్షమువారి ఒడంబడిక

క్రొత్త నిర్మాణములు

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—క్రొత్త రైల్వేపనివాండ్రు ట్రాన్సువార్డు పనివాండ్రు ఇంజనీర్లు గనుల పనివాండ్రు గలిసి ఒడంబడిక జేసికొనవలెననుచున్నారు. అందులకు నియమించ బడిన ఉత్సంఘము సమేవేశమైనది. ఈక్రొత్త ఏర్పాటులను ఆలోచించుటకు గూడిరి. ప్రస్తుతము ఏర్పాటుజేసిన ప్రకార ము ఉత్సంఘములకు ఒప్పుకొనజాలరట. ప్రతి పార్టీకామిక సంఘమువారు తమ తమ విభేదములను అంతరింప జేసికొన్న గాని తమపని ఫలించదనుచున్నారు.

అంతర్జాతీయ తంతులు

సర్వోన్నత సమావేశము

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 1:—టెలిగ్రాఫు సంఘము ల నిబంధనలను మార్పుకొనుటకు అంతర్జాతీయ తంతిసంఘమువారు సమావేశమైరి. 60 దేశములనుండి ప్రతినిధు లువచ్చిరి. 40 సముద్ర తంతి కంపెనీ ప్రతినిధులుగ 250 మంది వచ్చిరి.

1909 లిస్బన్ సభ తరువాత జరిగిన సభలలో ఇదే ప్రథ మము. ఆట్టియర వ్యవహరకు జరుగును.

జిర్మనీ జాతి సమితి

స్వల్పసంఖ్యాకుల సమస్య

లండన్, ఆగస్టు 30:—బెర్లినులో సమావేశమైన జర్మ ను అధివేతనసభలో ఇతరజాతులతో బాటు జర్మనీకి సమాన హక్కులను గలుగజేయుటయే మావిదేశాంగ విధానమని హెర్ స్టేన్సునుగారు చెప్పిరి.

జర్మనీసమితిలో చేరుటచే ప్రపంచములోనున్న జర్మను స్వల్పసంఖ్యాకుల ఆశయమును గాపాడుటకు బెర్లిన్లో జేదో అను దానిబట్టి నిర్ణయించవలసియున్నది. అంతర్జాతీయ ఒడం బడికలను మన్నించుటనుబట్టి గూడ కొంత తేలును. ఈప్రకార ము అనుకూలముగనున్న సమితిలో జర్మనీ జేరుననిరి.

నౌకాదళ మితవ్యయము

కొన్ని నౌకాశయముల నెత్తివేయుట

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—నౌకాదళ మితవ్యయమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుటచే ఆర్థిక సంవత్సరాంత మున లోసిత్, వెంబ్రోకు నౌకాశయములను మూసివేసెదరు. కాని అవసరముగూర్చి మరల ఏర్పాటుజేయుటకు నిర్మాణ పరి రములన్నిటిని బెట్టెదరు.

హోల్ సమైదారులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—హోల్లో సేడు పికెటులు ఏర్పడినను నావికులు అనధికార సమై చల్లబడుచున్నది. మా స్ట్రీల్ నౌక నిందు సిబ్బందితో పయనమైనది. విల్సన్ నౌక ఆ ల్యాసయా కాయ కూలసిన సిబ్బందితో మధ్యధరా సముద్ర పయనమును ఏర్పాటుజేసికొనెను. లివర్పూలులో పికెటుల సం రంభము ఎక్కువగుచున్నది. పూర్వము మంత్రిగనున్న పిన్సెలు గారు మరై ను వర్కర్లు యూనియనుకు ప్రయత్నించుచున్నా రు గాని నౌకలేయియ ఆగలేదు. మిగిలిన, సెడ్లికు కార్మ కుల నా సిబ్బందిగ జేరుటకు సంతకము జేయుచున్నారట. ఇతర రేవులనుండి నౌకలమీద సిబ్బందిగ పనిచేయుటకు వచ్చి పడు చున్నారు.

ప్రాచ్యమధ్యదరా సముద్ర ప్రదేశము

బ్రిటిషు నౌకాదళ కేంద్రీకరణము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

తురమ్మల ఆశీర్వాద

జనీవా, సెప్టెంబరు 2:—మసాలు విషయమై జాతి సమితి తీర్మానమును తమ కనుమూలముగ జేయుటకై బ్రిటిషు వారు నౌకాదళమును కేంద్రీకరణముజేయుచున్నారని ఇదివర లో తక్కి జాతిసమితికి తన ఆక్షేపణను చెలియజేసెను. కాని ఆ సేరాలోపణకంటె నవ్వుదల సంగతిని ఇంకొకటియుండదను చున్నారు. మామూలు వేసవి కార్యక్రమము ప్రకారము బ్రిటి షు నౌకాదళము వ్యవధిధరా సముద్రములో తిరుగుచున్నది. ఎట్టి రాచకీయ సమస్యలతోడను సంబంధములేదనుచున్నారు. కాని మొన్న బ్యాన్స్ కేసును దార్మిన్సుగుండా బోయిన రెండు బ్రి టిషు యుద్ధనౌకలు గన్పించుటచే తురమ్మలకు ఆక్షేపణకు కారణమైనది తప్ప మరొకటిగాని అధికారరీత్యా చెలియజేసిరి.

ఇంగ్లండు మెయిలు తపాలు

డ టీ ణ ఆ ఫ్రి కా

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కేపుటవుక్, సెప్టెంబరు 2:—మామూలుగ బోవు మెయిలు తపాల పొగయొడ ఆగిపోవుటచే ఇంగ్లండుకు మెయిలు తపాలను రేపు ఉమవతీ నౌకమీద కళాసులచే అంపెదరు. కళాసులు వైదేశమునుండి వచ్చి సమైను అంతరింపజేయుట తప్పని ప్రభుత్వమువారికి దేశమందున్నవారందరును తంతి సంపుచున్నారు. అట్టి సంగతిని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించరని ప్రధానామాత్యుడు ఈ ఆక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తరముగ చెప్ప జేసెను. కళాసులు వలన గూడని వారిలోజేరుటచే దక్షిణ ఆఫ్రికా రేవులలోనికి రానీయమనిరి. రేవులలో దిగుటకు ఒప్పు కొనమనిరి. ఆఖరుకు ఇతరరేవులకు బోవుటకుగూడ ఇక్కడ దిగుట కొప్పుకొనమనిరి.

దర్బన్, సెప్టెంబరు 2:—అరబ్బీ హైర్వక్ గూడ సమైగట్టుదలచిరి.

సర్ సైఫన్ బ్యాంకరుగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పోర్టుసెప్టక్ బ్యాంకరుగారు

పోర్టుసెడ్, సెప్టెంబరు 2:—సర్ సెప్టక్ బ్యాంకరు గారు ఇ చట ప్ర వేశించిరి. రేవు సర్ ఆలి వరు స్వామి గారి తో ఆ బూకనుకు విమానము మీద బోయెదరు. ఇండియాకు వేయనున్న వైమానికమాగ్గును గూర్చి రాయబారములను ప్రారంభించెదరు. దారిలో ఆగుటకు మంచిస్థలమును జూచుకొనుటకు కర్నూలుచర్యలు, రెడ్డి నెంటు కర్నూలు మంచినగార్లు నేటిసాయంకాలము పల్లెస్థము బయలు దేరెదరు.

భారతదేశ కలాసులు

దక్షిణ ఆఫ్రికాకువచ్చుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మాల్వీ ఆబ్దులు కరింగారి తంతి

దర్బత్, పెట్రెంబరు 2:—సేబాలు భారతసంఘాధ్యక్షులగు ముఫ్తీ ఆబ్దులుకరింగారు రాజప్రతినిధికి సహూగారీకిని భారతదేశ లస్కరులు దక్షిణ ఆఫ్రికాకు బోవుటనుగూర్చి ఇట్లు తంతిసంపిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా దేవులలో బ్రిటిషు పాగయోదలు నావికులు సమ్మెగట్టుటచే నిలిచిపోయినవి. వీటిని నడుపుటకు ఇండియానుండి లస్కరులు తొందరగా వచ్చుచున్నారని వినుటచేత భయపడుచున్నారను. ఒకమూల అందరును వర్తకదేవులనును గూర్చి గోలబెట్టుచుండ లస్కరుల పుడువచ్చుట భారతాయములు ధ్వంసమగుటగాని వేరుగాదు. స్థానిక భారతీయులు లస్కరులు ఇచ్చటకువచ్చుట తప్పని కుపితులగుచున్నారు. ఇందులో ఇమిడియున్న ప్రమాదమును గుర్తించుకొని ఇండియానుండి నౌకా యజమానులు లస్కరులను బంపుట తప్పని ఖండించుచున్నారు. దయచేసి లస్కరులను వెనుకకు మరలించుట వేడుకొనుచున్నారు.

మరాఠీ సమరము

అబ్దులు కరింగారి తిరోగమనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హ్యరీస్, పెట్రెంబరు 2:—అదుబీరును స్పెయిను సేనలు బట్టుకొన్నచో ఆ ప్రదేశమునుండి వెనుకకు మరలుటకు అబ్దులుకరింగారు జాగ్రత్తగ సందిద్దులై యున్నారు. రిపుల కొండలకు ప్రత్యక్షముగ గొంపోవు మంచికొండలోయ దగ్గర నున్న మంచీ కేంద్రస్థానమును బుద్ధాదగ్గర అబ్దులుకరింగారు ఆక్రమించుకొనిరట. ఇతే ప్రధానకార్యాలయ మనుచున్నారు. ఇదివరకపుడే బుద్ధాకు త్తరముగ చాల సైన్యములను విస్తారముగ సమావేశముజేసిరి. అనిబీరుకు దీనికి పైకిపోను సంబంధమున్నది

జాతీయమిత్ర సభ

18 వ సమావేశము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, పెట్రెంబరు 2:—నేడు రహస్యముగ జాతీయమిత్ర సభవారి 18 వ సమావేశము జరిగినది. కార్యక్రమమును తయారుజేసిరి. తరువాత బహిరంగముగ సమావేశమై న్యూజిలండు ప్రతినిధులు ఏర్పాటుజేసిన తాత్కాలిక బానిస సంఘనివేదికమును ఆలోచించుటకు నిశ్చయించిరి.

మహిళా చర్చ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, పెట్రెంబరు 2:—మహిళలును గూర్చి చర్చ చేపు జరుగుననిరి.

ఇలిట యుద్ధములు

బ్రిటనుకంటే ముందే అమెరికాతో

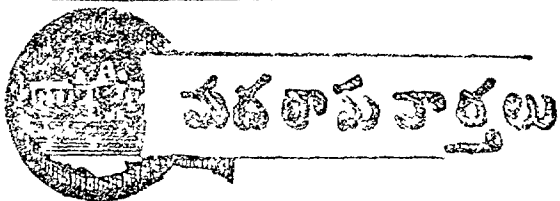
పరిష్కారము జేసికొనుట

లండన్, ఆగస్టు 20:—ఫ్రాంకో అమెరికను ఋణరాయబారములు ముగిసిన వెంటనే ఇటలీ అమెరికా ఋణపరిష్కారప్రయత్నములు జరుగునని చెలియుచున్నది.

ఈసంగతిని గూర్చి ఆంగ్లో ఇటలీ సంభాషణలలో ఎచటను గాన్పించదు.

నల్లమందు అమృతము

కలకత్తా, పెట్రెంబరు 2:—అమృతమునకు చూపిన 250 కాశీల్లమును పెట్రెలోను 5 పెట్రెయమాత్రము రూ 22,500 లకు అమ్ముడయ్యెను. పెట్రెఒకటికి రూ 4500 లు వచ్చెను.

మదవార్ధన వార్తలు

మొన్న బందరు షిప్ లో 4 నెంబరు ఇంట నివ్వంటుకొని ప్రమాదము జరిగినసందర్భమున గోవిందరాజులు, కే. బి. కేశవన్ అనువారును చాల సహాయపడి, యగ్నిని చల్లార్చినట్లు ఒకరు చెలుపుచున్నారు.

చెన్నపురి ఆంధ్రవిద్యార్థుల సంఘము:

ఈ సంఘసభ్యుల అసాధారణ సమావేశము ఈనెల 4 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలము 5-15 గంటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున జరుగును. సంఘనిర్వాహము గురించియు, ప్రతికా ప్రకటనము గురించియు ఆలోచింపబడును.

ఆనాథమరణము:—నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము

పూసమల్లిపైహోడులో 50 సంవత్సరముల వయసుగల వృద్ధస్త్రీ అశక్తతచే దారియందు లేవలేక పడిపోయెను. పోలీసువారు ఆసుపత్రికి తీసికొని పోవుచుండిరి. మార్గమధ్యముననే మరణించెను. ఆమె ఎవరైనది యితవరకు ఎవరు గుర్తుపట్టలేదు.

మైలాపూరు సంగీతసభ:—ఈ సభవారి యాజమాన్యమున ఈనెల 6 వ తేదీ సాయంకాలము మైసూరు వాస్తవ్యులగు వైణికి శిఖామణి శేషన్నగారు వీణ వాయింపెదరు. వీతాంబర దేశాయిగారు వృదంగము వాయింపెదరు. ఏడుసంవత్సరముల బాలుడగు స్వరమూర్తి వెంకటనారాయణగారు కడపట పాడెదరు.

విద్యాక రామకృష్ణయ్యగారి సంగీతపు కచ్చేరి

ఈనెల 5 వ తేదీ శనివారమునాడు, సాయంకాలము నాలుగున్నర గంటలకు, మైలాపురమునందలి, ఉత్తర మాడపిడి 7 వ నంబరు “రెంటాల గృహము”నందు, విజయవాడ వాస్తవ్యులగు సంగీత విద్యాక పాదపల్లి రామకృష్ణయ్య పంతులుగారి పాటకచ్చేరి జరుగును.

సి. ఆర్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు

కా. నాగేశ్వరరావు

యస్. సుబ్బారావు

కా. భైరవమూర్తి

రాకపోకలు:—రూబరుకంపెని మానేజరు ఆగు

డబ్ల్యు. జె. మొలొనిగారు నేటిదినం ఉదయం కొలంబోనుండి చెన్నపురికివచ్చిరి. నేటిదినం రాత్రి కలకత్తా వెళ్లెదరు. రిజిస్ట్రేషను ఇన్స్పెక్టరు జేసరలు బందరుగారు, రెవిన్యూబోర్డు సభ్యులగు టి. గాఢవయ్యగారు, నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

టి. ఆదినారాయణ కెట్టిగారు సేలముకు, బర్మీసు మహారాజుగారు బెంగళూరుకు, పిట్టిస్మితు యస్. స్వామినాథుగార్లు సో శంకరను నాయరుగారు మలబారును నిన్న రాత్రి ప్రయాణమైవెళ్లిరి. గా|| కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు నేటిదినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి. రాత్రి సిమ్లా వెళ్లెదరు. ఇంపీరుమలుబాంకి మానేజింగు గవర్నరులు సో నార్కాటువారెను డబ్ల్యు లాంబుగార్లు శనివారం 5 వ తేదీ బొంబాయిమెయిలులో చెన్నపురికి వచ్చెదరు.

సవరణ

నిన్నటి భారతశాసనసభయందు పొడుగునను “అవివాహిత లగు కన్యలు” అనుటకు బదులు ‘వీర్యవంతులు కాని’ యని పడిన ‘నాన్ మేరీటలు’ అనుదానికి “నాన్ మార్నలు” పొరబాటు పడుటచే నీసాలిత్యము గలిగినది. కావున పాఠకులు గమనింప ప్రార్థితులు.

* * * * *

ఒకసవరణ:—నిన్నటి ఆంధ్రప్రదేశ్ యందు “విద్యా

ధులకు అమాల్మ్యపదేశము” అను శీర్షికక్రింద వ్రాయబడిన రిపోర్టుకందు (10-వ పంక్తి) సభ కరుణించిన వారియందు “సి. పి. మాధవరావుగారును” అనుపదమునకు బదులు “డా|| పి. వి. క్రిష్ణారావు, డా|| మాధవమీనమగారులు” అనియు, రెండవపంక్తియందు ఉపన్యాసకులగు పెనుమత్స్య సుబ్బరాజుగారు భీమవరం తాలూకా, మోగల్ల నివాసునియు పాఠక మహోదయలు తెలిసికొన ప్రార్థితులు.

న్యాయస్థాన వార్తలు

ప్రామిసరీ నోటును గురించి వివాదము

కల్పితము గాదని ఋజువు జేయు బాధ్యత

(వైకోర్టు)

ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారును, న్యాయమూర్తి విశ్వనాథ శాస్త్రిగారును, ఒక ప్రామిసరీ నోటును గురించిన వివాదమునం దీదినమున తీర్పు జెప్పిరి.

ఈ దావాయందు ఎ. ఎల్. ఎ. వెంకటబలసుచెట్టి అను నతడు తనకు దేవకి అమ్మమ్మ అను నామె వ్రాసిన ఒక ప్రామిసరీ నోటుపై కంప్లయింటు చెసెను. ఆస్తి విభజనకొరకును ఇతర దావాలకొరకును ఖర్చులకుగా నీ మొత్తమును తన మైనరు. దుకుల తరపున అప్పు పుచ్చుకొనినట్లా నోటునందు గలదు.

అప్పు జేయుటకు తమ కనసరకు లేదనియు, ఆ ప్రామిసరీ నోటు ఫోర్జరీ యని యు ముద్దాయిల వాదన ఈకేసు తీరుచునాపల్లి సబ్ జడ్జి కోర్టులో విచారింపబడినపుడు నోటునందు, ప్రతివాది నం త క ము న కు మైన, “మైనరుల తరపున” అను మాటలు తరువాత వేరుగా జేర్చబడినట్లు గాన్పించెను. మొత్తము నిచ్చిన ఎండాద్యమెంటునందు గూడ “దేవకి అమ్మమ్మ” అను సంతకముపైగా, సరిగా నట్లే చేర్చినట్లు గుర్తులుగలవు. సబార్డినేటు జడ్జి ఈగుర్తులను అంగీకరించుచు, అవి పత్రము వ్రాయబడిన దరిమిలను జేర్చబడినవి విషయమును రుజువుజేయు భారము ముద్దాయిలపై నున్నదని చెలుపుచు వాది అనుకూలముగ డిక్రీ నొసగెను.

అందుపై హైకోర్టునకు అప్పీలు జేయగా ఎన్. వదరాచారి, టి. వి. రామనాథ అయ్యగార్లు ప్రతివాదుల తరపున వాదించుచు ఎక్స్సిజిబిట్లు, ప్రామిసరీనోట్లు మొదలగు వాని సందర్భమున ఆపద్యములు తరువాత జేర్చబడినవి విషయము ఋజువుజేయు భారము ప్రతివాదులమీద లేదనియు ఆపదములు మొదటనే సక్రమముగనే వ్రాయబడెనను విషయమును ఋజువు జేయు భాదము వాదిపై గలదనియు వాదించిరి. ప్రస్తుత సందర్భమున నట్టి ఋజువు లేదుగాన ప్రతివాదులపై దావా దెబ్బలుకు హక్కులేదు.

న్యాయమూర్తులు ప్రతివాదుల తరపు వాదన సంగీకరించుచు ఇకమీద వాదులు ప్రామిసరీ నోటును కోర్టులో దాఖలు జేసినపుడు ఆపత్రమునందు కొన్ని పదముల దరిమిలను జేర్చినట్లు గుర్తులు నోటు వ్రాయునపుడే సక్రమముగనే జేర్చబడినను సిద్ధాంతము నేర్పరచిరి. ప్రస్తుత దావాయందు అట్టి ఋజువులేదు గాన కొట్టివేయబడినది.

* * * * *

మైనర్లు ఋణదాతల పైనను అఫిషియలు

అసైన్సీ పైనను దావా దెచ్చుట

న్యాయమూర్తి శ్రీనివాసఅయ్యంగారి దీదినమున-టాకరు కుటుంబమునకు సంబంధించిన టి. శివశంకర టాకరును, మరి ఆరుగు మైనర్లను గలసి, అఫిషియలు అసైన్సీపైనను 16 గురు ఋణదాతల పైనను దెచ్చిన దావాను పరిష్కరించిరి. ఋణదాతలలో కొందరు తాకట్టుదార్లు కొందరు డిక్రీహోల్డరులు, మరికొందరు దావాలు దెచ్చినవార్లు గలరు.

దివాలాలోనున్న టాకరకంపెనీ ఆఫ్ఫిలీడర్లకు పూర్వము తమ వాటాలను తమకు పంచిపెట్ట వలసినదనియు, ఋణములలో చాలభాగము అకౌన్టీయములును, నీతిబాహ్యములును అగు పనులకు కృపాశంకరుటాకరు, శివశంకరటాకరుగార్లొనర్పినదియు వాదుల వాదన.

కె. భాష్యము అయ్యంగారు వాదుల తరపున వాదించుచు ఈ ఋణములకు మైనర్లు బాధ్యులుగారనియు, అఫిషియలు అసైన్సీని నియమించుట తప్పనియు అందుచే నికమీద ఋణదాత లాస్తిని వేలమువేయకుండ నిలుపవలసిన దనియు గోరిరి.

అల్లాడి కృష్ణస్వామిగారు ఇద్దరు ఋణదాతల తరపున ఈకేసె-ఋణములు మోసము లైననే నప్ప ఇట్టిదావా చెల్లదనియు వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి-దావా పరిష్కార మగునరకు ఇకమీద వేలములు జరుగకుండ నిలపుచు నుత్తరపు చేసెను.

ఈనెల 6 వ తేదీ మధ్యాహ్నము గం 8 ల నుంచి కర్నూలు మండల జాతీయోపసంఘసభయు ఖద్దరు బోర్డువారి సభయు నంద్యాలలో కాంగ్రెసు మండిరమున జరుపబడును.

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల సభ

(చీఫ్ బరిస్టర్)

మూల్య సబిన్ స్పెక్టరులపై జిల్లాబోర్డుల కధికారము

రాంచీ, ఆగస్టు 3:— గవర్నరుగారిచే 'తెరచబడిన పిమ్మట చీఫ్ బరిస్టర్ జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులసభ సభాభవన మున సమావేశమయ్యెను. విద్యాంగమంత్రి సర్ సయ్యద్ ఫక్రుద్దీన్ గారు రద్దయ్యి వచ్చిరి. సారా జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల మజిలీలో హాజరుగారి శ్రేష్ట పుత్రుడు మరణించినందులకై అధ్యక్షు డాక్ సానుభూతి తీర్మానమును గావింపగా సభవారందరూ నిలబడి ఆమోదించిరి.

మూల్య సబిన్ స్పెక్టరులపై అధికారమును గూర్చి మాత్రమే సేతు చర్చింపబడెను. జిల్లాబోర్డుల కీ విషయమున సంపూర్ణాధికార మొసంగవలెననియే సభవారి యుద్దేశ్యమైనట్లు తేలవచున్నది. జిల్లాబోర్డులకు సబిన్ స్పెక్టరులపై ఎక్కువ అధికారమొసంగుచు వేరు తీర్మానములు గూడ చర్చింపబడెను. ప్రభుత్వము విచారించుట యీ చర్యలమీదనే ఆధారపడి యుండును.

ప్రైమరీ విద్యా కార్యక్రమము

రాంచీ, సెప్టెంబరు 1:— సేతు విద్యాంగమంత్రి అధ్యక్షతన జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల సభ తిరిగి సమావేశమై ప్రైమరీ విద్యాకార్యక్రమమును గూర్చి చర్చించెను. ప్రైమరీ పాఠశాలలకు తగిన స్థానములు, పాఠశాల గృహనిర్మాణము, మహమ్మదీయ విద్య మొదలగు విషయములు చర్చింపబడెను. పాఠశాల స్థాపనమునకు తగిన చోటులను గురించి విచారించుటలో నిబంధనలు కఠినముగా నుండకూడవనియు, ప్రతిజిల్లాలోను స్థానిక పరిస్థితులనుగూడ విచారించవలెననియు అభిప్రాయము తోసుండి. మహమ్మదీయ విద్యావిషయమున మహమ్మదీయ బాలురు తగినంతమంది యున్నచోట ఒక మక్తబును తెరువవలెననియు తగినంతమంది లేనిచోట లోవరు ప్రైమరీ పాఠశాలలోని యిరువురిలో నొకరు ప్రైమరీనింగు చదివిన మాత్రీగానుండవలెననియు, ఈ మాత్రీయే మహమ్మదీయ బాలురకు ఉర్దూ భాషలో విద్య నేర్పించు మతభోధగూడ జేయుచుండవలెనని గూచింపబడెను. ఇప్పుడున్న పాఠశాలలలో 6 గురు మహమ్మదీయ బాలురుండినయెడల మాత్రీని నియమింపవలెనని చెప్పి పాట్నా స్కీమునే జిల్లాబోర్డు లెన్నియు ననుసరించవలెనని మొత్తముమీద సభాభిప్రాయముగా నున్నది. (అ. ప్రె.)

గవర్నరుగారి యుపన్యాసము

ప్రైమరీ విద్యాభివృద్ధినిగూర్చిన సమస్యలను విచారించుటకై సమావేశమైన జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు స్వాగతమొసంగుచు గవర్నరు సర్ హెన్రీ థిల్లరుగా రిట్టచున్నారని:—

పల్లెటూరుల్లో శిక్షణ జిల్లాబోర్డుల కొనసంకుటకు ముందటి సంవత్సరము 1912-13 సంవత్సరమును 1923-24 సంవత్సరముతో పోల్చి చూచినట్లయిన జిల్లాబోర్డుల రాబడి 43 నుండి 118 లక్షలకు పెరిగినట్లు కనబడుచున్నది. శిక్షుల రాబడి 23 నుండి 78 లక్షల వరకును గవర్నరు మెంటుగ్రాంటు 13 నుండి 29 లక్షల వరకును పెరిగినవి. జిల్లాబోర్డుల రాబడిలో 8/12 వంతులు శిక్షులవలనను, 2/12 వంతులు గవర్నరు మెంటుగ్రాంటుల వలన 1/12 వంతు యితర విధములుగాను వచ్చుచున్నది. ఎడ్యుకేషన్ గ్రాంటులు 4 నుండి 15 లక్షలకును మెడికలు గ్రాంటులు 4 1/2 లక్షలకును పెరిగినవి. 1923-24 సంవత్సరాంతమునకు రూ 48 లక్షలు నిలువయుండుట వలన ప్రభుత్వము రొంగునున్న డబ్బును జిల్లాబోర్డులు హరించుకొనలేకుండా నున్నవని తెలియుచున్నది. జిల్లాబోర్డుల కెన్నుకొనబడు సభ్యు లీ మొత్తములను తమతమ జిల్లాల మేలుకొరకు పయోగించుకొనుటలో మిక్కిలి బాధ్యతవహించి పని చేయువలసియున్నది. మీరు చేయవలసిన పని యెంతయో యున్నది. ఈ యనకాశములను తీసికొని సరిగా పనిచేసినట్లు రుజువు చేసి కొను భారము జిల్లాబోర్డులమీదనే యున్నది.

విద్యాంగమంత్రి యుపన్యాసము

విద్యాంగమంత్రి గౌ. సర్ సయ్యద్ మహమ్మద్ ఫక్రుద్దీన్ గారు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుల కిట్లు ప్రైమరీ విద్యావిషయమున జిల్లా బోర్డులతోపాటు ప్రభుత్వము వారికిని బాధ్యత కలదు. ఇరువురికిని వేరు వేరు ద్యూయి యున్నవి. కావున యిరువురును కలిసి సమముగా పనిచేసిన గాని ప్రైమరీ విద్యాభివృద్ధి సంతృప్తిగా జరుగదు. కాని ఒకప్పుడు

ప్రభుత్వమువారు లేను ద్యూయిని బాధ్యతకు గురింపక పోవునలన చిక్కులు కలుగుచున్నవి. రాష్ట్రములో ప్రైమరీవిద్యపై ఖర్చుపెట్టబడు మొత్తములో 2/3 వంతులకంటె ఎక్కువభాగమును ప్రభుత్వమువారే యిచ్చుచున్నారు. అనగా పన్ను చెల్లించువారే భరించుచున్నారు. కావున వీ మొత్తమును ప్రజలందరి కిని సమముగా పంచిపెట్టు భారత ప్రభుత్వమువారిదై యున్నది. విద్యావిషయములలో ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువగా జోక్యము కలిగించుకొను చున్నారని మానము నిందించుచున్నాము. అనసరమైనంతవరకు జోక్యము కలిగించుకొన్నచో తప్పులేదని నా యభిప్రాయము ప్రైమరీ విద్యాభివృద్ధి మన కందరికిని యిష్టమే. కాని జిల్లాబోర్డులను ప్రభుత్వమువారును పోరాడి నట్లయిన అభివృద్ధి నిలిచిపోవును.

చర్చింపవలసిన విషయములనుగూర్చి ఆయనయిట్లుచెప్పెను:—1019 నుండి బాలుర విషయమున కొంత విద్యాభి వృద్ధి యున్నను బాలికల విషయ మెవ్వరును చూచుటలేదు. డబ్బులో కొంత మొత్తము ప్రతీ బిడ్డకొరకు ప్రత్యేకించిననే తప్ప ప్రతీ బిడ్డకు విద్యావంతులు కాజాలరు. కొందరు ప్రతీ బిడ్డ అనవసరమనుచున్నారు. మీరే యోచించి తీర్మానించవలెను.

నిమ్మజాతుల విషయము మరియొకటి. వీరికి వేరు పాఠశాల బుండవలెనా! లేక మామూలు పాఠశాలలోనే వీరినికూడ చేర్చుకొనవచ్చునా?

మహమ్మదీయ బాలుర విద్యనుగూర్చి 10 నుండి బాలురున్నచోట నొక మక్తబును పెట్టుమని ప్రభుత్వమువారు సెలవిచ్చియున్నారు. కాని కొన్నిచోట్ల 10 నుండి బాలురుకూడ దొరుకరు. అటువంటిచోట మహమ్మదీయ బాలురకు విద్యచెప్ప నక్కరలేదా? లేక హిందూపాఠశాలలో నేయేదైన సదుపాయము కలగజేయవచ్చునా.

డబ్బు విషయము మిక్కిలి చిక్కులతో కూడుకొని యున్నది. ప్రస్తుతమున్న మిడిల్ ప్రైమరీ పాఠశాలలకు సాలుకు 42 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచున్నది. కాని నూటికి 80 నుండి పాఠశాలల నేర్పరచి ప్రైమరీ విద్య ఉచితముగా చెప్పచున్నయెడల రూ 108 లక్షలు కావలసియున్నది. పాఠశాలల నిర్మాణమునకును పోషణమున వేరే ఖర్చునగును. జిల్లాబోర్డులరాబడి మీకు తెలిసియేయున్నది. రాష్ట్రములో రాబడికూడ మీకు తెలిసియేయుండును. ఈ మొత్తము నుండి అన్ని కాఖులును డబ్బునడుగుచునే యున్నవి. పోయిన 3 సంవత్సరములలో మిక్కిలికీ ధైర్యముతో నీ మొత్తమునుండి ప్రైమరీ విద్యాభివృద్ధి కొరకు రూ 15 లక్షలు సంపాదించియుంటిని. ప్రైమరీవిద్య సభివృద్ధిజేసి ఉచితముగావించినయెడల మీరాబడిని పెంచవలసియున్నది. ప్రత్యేకముగా ప్రైమరీ విద్యకొరకై రాబడిని పెంచు నిమిత్తము జిల్లాబోర్డుల కిష్టమాయని ప్రభుత్వమువారు మిమ్ముడగదలచి యున్నారు. ఇంక అలస్యముచేయుటకు నాకిష్టములేదు. కావున పనిని ప్రారంభింతును. (అ. ప్రె.)

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నావికుల సమ్మె

బొంబాయి నుండి లాస్కరులను పంపుట బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:— దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నావికులు కట్టిన సమ్మెను విచ్ఛిన్నము చేయుటకై బొంబాయి నుండి లాస్కరులను పంపుచున్నారను వార్తను విని దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియన్ కాంగ్రెసువారు అందువలన ఆసియా నానులపై గల ఏహ్యభావము మరింత యెక్కువగును గావున అట్లు పంపరాదని తమ యసమ్మతిని కేబులు ద్వారా తెలియబరచిరి. ఈ వార్తలనుగూర్చి విచారింపగా ఇండియను నావికులను లాస్కరులను దక్షిణ ఆఫ్రికాకు పంపవలసినదని ఇచ్చట పిప్పింగు ఆఫీసు అడిగినట్లును అనసరమైనయెడల అట్లే పంపుదుమని ఈ ఆఫీసువారు జవాబిచ్చినట్లును తెలియుచున్నది. కాని ఇంత వరకు పంపవని వారు స్పష్టముగా వ్రాసినట్లుగాని పీరు లాస్కరులను దక్షిణ ఆఫ్రికాకు పంపినట్లు గాని లేదు. (ప్రీ ప్రెసు)

హిందూ మసల్మానుల ఐక్యత! ముహమ్మదీయుల మత్తగ్రంథము బాతీయ డౌన్స్ త్రము! నవలకాదు, నాటకము కాదు! కురాను పరిపు బాతీయ డౌన్స్ త్రము! శాశ్వతవాఙ్మయము! కర్త: చిలుకూరి నారాయణరావు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. (రాజమహేంద్రవర కళాశాలయందు సంస్కృతాంధ్ర భాషాధ్యాపకులు) 800 పుటల గ్రంథము: వెల సాధారణప్రతి రూ. 3 లు; ఉత్తమప్రతి రూ. 4 లు. దయచేసి ఒక పుస్తకమును కొనండి. ఆంధ్రవాఙ్మయమును పోషించండి. వలయువారు: మేనేజరు, ప్రపంచమత గ్రంథశాలా కార్యస్థానము, ఇస్మీసువేట, రాజమహేంద్రవరము. శైలిశైలిశైలిశైలిశైలిశైలి

మదీనా విధ్వంసము

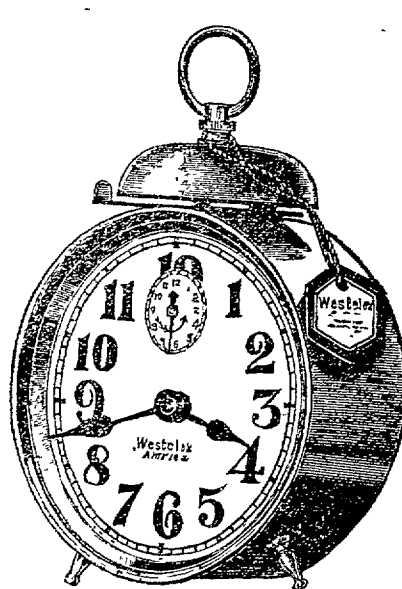
లాహోరు మహమ్మదీయు భేదాభిప్రాయ వర్తన సాసము

హనఫీనునాయకుని కుమారుని జంప బ్రయత్నించినవానిని అరెస్టుచేయుట లాహోరు, సెప్టెంబరు 2:— మదీనావిధ్వంసముపై లాహోరు మహమ్మదీయులందు గల భేదాభిప్రాయములు హెచ్చుచున్నవి. ఖిలాఫత్తువారు, వాఙ్మీలమధ్య యెడబాటు అధికమగుచున్నది. అందువలన ఖిలాఫత్తువారులకు ప్రతికూలముగ బనిచేయుచున్న వారి నాయకుని కుమారుడగు మాలవి సయ్యదు మహమ్మదుగారిని అట్టల్లా యను నొక మహమ్మదీయ యువకుడు కత్తిలో బొడిచి చంపబోవ పోలీసువారి తనిని అరెస్టుజేసిరి. మాలవిసయ్యదు మహమ్మదుగారికి స్వల్పముగ గాయములు తగిలెను. రెండు మహమ్మదీయ కాఖులందును క్రోధభావములు తెరుగుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

ఐరావతి వడవల కంపెనీ

సమ్మె జరుగుచునే యున్నది, రంగూను, సెప్టెంబరు 2:— ఐరావతి వడవల కంపెనీలో సమ్మెదారు లక్ష్మీ నిలిచి యున్నారు. పనిలోనికి వచ్చునట్లుగా కనబడుటలేదు. కాని క్రొత్తనావికులతో కొన్నికొన్ని చోట్ల సర్వీసులు తెరువబడినవి. క్రొత్తనావికులు సమ్మెదారులు పనిజేసిన చోట్లలో పని చేయుటకై బయటి స్టేషనులకు పంపబడుచున్నారు. ఇంతవరకు కంపెనీవాగు చేయు ప్రయత్నములు ఫలించినవి. కంపెనీవారు గావించిన ప్రకటనవలన ఉత్తర బర్మా సర్వీసులలో నేలోప ముండవని తెలియుచున్నది. ఇప్పుడు రంగూనులో 24 వడవలు లంగరుమీద నిలిచియున్నవి. ఇంతవర కేవిధమైన బెడరింపును జరుగ లేదు. కాని పోలీసువారు చురుకుగా తిరుగుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

అలశ్యముగా లేవకుండుటకు ఇది తగిన నివారణ గుడ్ మార్నింగ్ అలారం టైమ్ పీసు

యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికాలోనున్న వెస్టు క్యాన్సన్ బిగ్ బెక్ క ర్యాగారము నందు యిది తయారు చేయబడినది. చూచుటకు చాల అందముగానుండును. మిక్కిలి గట్టిగా తయారు చేయబడినది.

తెల్లని డయలు, ఆరేదియూ సంఖ్యలు, 1 1/2 అం. ఎత్తుగలది. అలారము అవసరములేకపోయిన త్రిప్పిచేయవచ్చును; ఒక సంవత్సరం పూచీ పత్రముతో సహా సరఫరాచేయబడును. ధర 18 రూ 6-12-0 లు మాత్రమే. కాదరు అండ్ యూనస్ బ్రదర్సు, (1888 సం॥ నుండి గడియారముల వ్యాపారము చేయువారు) గవర్నరు మెంటు, రైల్వే సప్లయర్స్, రెటైల్ బహారు, మదరాసు. Khader & Yousuf Bros. Govt & Rly Suppliers, MADRAS.

భారత దేశకలివి

దేవనాగరి అక్షరములు

“భారత దేశీయులందఱును ఒక్క జాతియే అని మనము వాదించుచున్నాము. దానిని నిలబెట్టుటకు భారతదేశీయులందరికిని చాల విషయములలో సమానధర్మ మేర్పడవలెను. మన దేశమున భిన్నమతములును నర్థములును చాల యేర్పడినవి విజ్ఞానము మౌలికము ఒక్కటియేయైనది. అందువలన మనకు విజ్ఞానమొకటి సామాన్యమైయున్నది. అనుపయోగ కలలోగూడ సామాన్యముకలదు. దుష్టలలోగూడ సామాన్య మేర్పడవలెనని నూచించుటకే నేను ప్రయత్నించుచున్నాను. అది అపసరము గూడ నై యున్నది. రాష్ట్రభావలతో పాటు భారతదేశమున కంతటికిని సమానమగు భావగూడ యొకటి యుండవలెను. పాక్షిక ఆరభివృద్ధి పదములును సంస్కృత పదములును గూడ అధికముగా చేర్చబడిన హిందీ ఉరుగు మిశ్రమమును హిందూస్తాని భాషదేశ సామాన్య భాషగా నుండదగునని చాలమంది అంగీకరించిరి. దేశ భాషల కన్నిటికిని వేరువేరు లిపులుండుట చాల అభ్యంతరకరముగానున్నది. దేశమున కంతటికిని ఒక్కలిపి యేర్పడినచో యీ అభ్యంతరము తొలగగలదు.

భిన్న లిపులుండుటవలన జ్ఞానసంపాదనమునకుగూడ బల వన్నిరీధము కలుగుచున్నది. లిపుల యిబ్బంది లేకపోయినచో పెక్కుభాషల నొక్కొక్కరు సులభముగా నేర్చుకొనగలుగుదురు. ఏలనగా ఆర్యభాషలలో సమానలక్షణములు చాల హెచ్చుగా నున్నవి. రశ్మింద్రనాథ టాగూరుగారు వ్రాయుచున్న శైలిలో ఆ గ్రంథములు వంగలిపిలోగాక దేవనాగరిలిపిలోనే ముద్రింపబడినచో సంస్కృత పరిచయము కొంతకల వారికందరికిని ఆగ్రంథములు బాగుగా బోధపడును. వంగలిపి తదితరులకు బద్ధద్వారమైనది. వంగులు దేవనాగరిలిపిని చదువగలిగినచో తులనీదాసు మున్నగువారు హిందూస్తానిలో వ్రాసినగ్రంథములను చదివి చాల ఆనందమును పొందియుందురు.

1905 లో నేను భారతదేశమునకు వచ్చినపుడు ఏకలిపినిగూర్చి ఒకసంఘమువారు నాకు వ్రాసిరి. ఆసంఘము కలకత్తాలోనే యున్నదని నేను తలచెదను. వారేమి చేయుచున్నదియును నాకు తెలియదుగాని వారిఉద్దేశము మాత్రము చాల మంచిదిగాన దానినిగూర్చి కొందరు శ్రద్ధగా పరిశీలించుచుండవలెను. దానికి వ్యవధులు చాలకలవు. భారతదేశీయులకందరికిని ఏకలిపి అనునది చాలసవిలంబమును నాశయము. రాష్ట్రాభిమానముల నడంచినచో భారత సంస్కృత (ఇండో - కానిస్క్రిటు) భాషలనుమాటలాడు భారతీయులకందరికిని దాక్షిణ్యత్యులనుగూడ ఏకలిపిని కలిగించుట సాధ్యము కాగలదు. గుజరాతురాష్ట్రానివాసి గజరాతీలిపినే పట్టుకొని ప్రాకులాడుటలో విశేష మేమియును లేదు. రాష్ట్రాభిమానము దేశాభిమానమును, దేశాభిమానము విశ్వాభిమానమును కలిగించినచోగాని దానికి సార్వత్రికము కలుగదు. నాకు గజరాతీ ముఖ్యముగా నానుభూత దేశముతో పనిలేదని తలచుట దౌర్జన్యమే. ఏకదేశముకొరకు నేను గుజరాతును నుడివితిని. గజరాతులో ప్రారంభవిద్యావిషయక నియమములను చేసినవారు దేవనాగరి లిపినే నిర్బంధముగా చేయుటకు నిశ్చయించిరి. ఇదియొక సుగుణము. కావున నచటపాఠశాలలో చదివెడు (బాలురకును బాలికలకును) వారి కందరికిని గజరాతీ, దేవనాగరిలిపులు రెండునుగూడ తెలియును. వారు ఒక్కదేవనాగరి లిపి నేమాత్రము నిర్ణయించినచో యొకను మేలుగానుండెడిది. గజరాతీభాషలో గ్రంథపరిశోధనము చేయగోరు పండితులకు అతిపొడవైన తెలియుటకసరమే యగుగాని బాలురకు ఒక్కలిపిని మాత్రమే నేర్పినచో వారికి అవసరమగు శ్రమ చాలిక్రియించును. మహారాష్ట్రదేశమునందు విద్యాభివృద్ధిని నిర్ణేతలు దేవనాగరిలిపిని మాత్రమే నిర్ణయించుట చాల ప్రశంసనీయును. అందువలన మహారాష్ట్రీయులు, గుజరాతీయులు, హిందూస్తానీయులు గూడ హిందీగ్రంథములను మహారాష్ట్ర గ్రంథములనుగూడ బాగుగా చదువగలిగియున్నారు. వంగరాష్ట్ర విద్యాసంఘమువారు మాత్రము ప్రతిహేతుముగానే నిర్ణయించిరి. అందువలన ఆ భాషలోని గ్రంథములు యితరులకు అగ్రాహ్యములుగా చేయబడెను. ఇప్పుడు భారతదేశమునందు అత్యధికసంఖ్యాకములకు బాగుగా తెలిసిన లిపి దేవనాగరిలిపియేగాన దానినే దేశకళిపిగా చేయుట ఆ శ్రమకని తెలుపుట కత్యధికమగు వాదబల మవసరము.

నేను కలకత్తానునకు వెళ్లినపుడే సమస్తను పరిష్కరింపనలసి వచ్చినది. బీహారులో హిందీభాషను మాటలాడువారికిని ఉత్తరమున ఓడ్రభాష మాటలాడువారికిని మధ్యనొక తెగయున్నది. వీరికి విద్యాభివృద్ధియును పరిష్కరింపవలసి యున్నది.

వారికి ఓడ్రభాషను నేర్పవలెనా? హిందీభాషను నేర్పవలెనా? లేక వారి ప్రత్యేకభాషనే నేర్పవలెనా? దానినే నేర్చుచో ఏ లిపిలో నేర్పవలెనా? అను ప్రశ్నలు కలిగెను. ఓడ్రమున ఉత్తరులును హిందీ(బెహారీ) అని బెహారువారును తెలిపెదరు. కాని మా ప్రత్యేకభాషయే మాకుండవలెనని ఆతెగవారు కోరెదరు. దానికి వేరుగా లిపిలేదు. వీరికి దేవనాగరిలిపిని హిందీభాషను నేర్పదగును గాని యిహేల కొంతమంది చేసినటుల శ్రాత్తపిని కల్పించగూడదని నేనునూచించితిని. విస్తారముగ వికసింపని లిపులను భాషలనుగూడ వదలకుండ పట్టుకొని ప్రాకులాడ గోరుట విశాలభాషము కాబాలరు గాన అట్టివానిని హిందూస్తాన భాషప్రభావము కలిపివేయుటయే న్యాయమని నాఅభిప్రాయము. అట్టిది స్వార్థత్యాగముగనుగాని ఆత్మహత్య కాదు. విద్యాధికులకు ఏకభాషను మనముకోరునెడల భాషలను లిపులను శృష్టింపుటయు పెంచుటయు అనుచితమేయగును. హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ పరిష్కారముగవరకును హిందువులుమాత్రమే దేవనాగరి లిపినిగూర్చి శ్రద్ధపాపించవలెను. రాష్ట్ర లిపిని దేవనాగరి లిపిని ఉరుదులిపిని గూడ అందరును నేర్చి యుండవలెననియే నేను కోరెదను. వీనిని మాడింటిని అన్ని రాష్ట్రములందును నిర్బంధములుగా చేయవలెననిగూడ నేను నూచించెదను. కాంగ్రెసువారిలో చాలమందికి దేవనాగరి లిపి తెలియదు. ఉరుదు లిపి అసలే తెలియదు. ఇది చాల శోచనీయును.

(డా. క. గాంధీ, ఎంగుయిండియా-ఆగస్టు 27.

టాంగనీయకా భారతీయుల యిబ్బందులు

రాబోవు నానాసమితి అసెంబ్లీ సభయందు చర్చించవలయును

చి. య. చింతామణిగారు భారత డెలిగేటుల కంపెనీ తంతి

పునహా, సెప్టెంబరు 2:— బొంబాయి రాష్ట్రీయ చతుర్థోబరలు అధ్యక్షులకు చిత్రావూరి యశ్వేంద్ర చింతామణి గారు టాంగనీయకా మాండేటు రాజ్యమందలి భారతీయుల యిబ్బందులను గురించి యీనెలలో జరుగబోవు నానా జాతి సమితియొక్క అసెంబ్లీ సమావేశమందు చర్చకు దీక్షింపి రావలయునని గోరుచు యిండియా డెలిగేటు సభ్యులకు వెల్లించుటకు ప్రభువు, సర్ ఆతుల్ ఛటర్జీ, పాటియాలా మహారాజాగార్లు తంతి సంతరి. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసు హైకోర్టు ఆఫ్ జడ్జి కేచర్

1924 వ సం॥ సివిల్ స్యూటు నెం 488 రు

వాదులు:—1 వూరా సుబ్బయ్య శెట్టి
2 వూరా శ్రీరాములు శెట్టి
ప్రతివాది:—నాతా రంగమన్నార శెట్టి
ఇందుకల్ల తెలియజేయడం

సదురు నెంబరులో 1925 వ సం॥ ఆగస్టునెల 20 వ తారీఖున కోర్టువారు చేసిన ఆర్డరు ననుసరించి చెన్నపట్టణం జార్జిటవును గోవిందప్ప నాయులిపిది పడమర శ్రేణిలో మునిసిపల్ నెం 67 ప్రాత సర్వే నెం 4863, 8 సర్వే నెం 6666 కలెక్టరు సర్టిఫికేటు నెం 5318 గల యిల్లు జాగా సహా 1925 వ సం॥ నెవంబరు నెల 7 వ తారీఖున సోమవారము 8-30 ఘంటలకున్న సదరు నెంబరు లో 1925 వ సం॥ ఆగస్టునెల 20 వ తారీఖున హైకోర్టువారుచేసిన ఆర్డరు ననుసరించి చెన్నపట్టణం జార్జిటవును తంబుశెట్టిపిది తూర్పు శ్రేణిలో మునిసిపల్ నెం 208 ప్రాతసర్వే నెం 2440, 8 సర్వే నెం 8469, కలెక్టరు సర్టిఫికేటు నెం 1919 గల యిల్లు జాగా సహా 1925 వ సంవత్సరము నెవంబరు నెల 7 వ తారీఖున సోమవారము 4 ఘంటలకు మద్రాసు హైకోర్టు ఆఫ్ షియట్ రిఫరెవారివల్ల సదరు యింట్లపై యేల యిస్తేవారులో చెప్పియుండు యేర్పాటుక్రింద పట్టుకు యేలం చేయబడును.

యేలయినారు నోటీసుకాపీలు మద్రాసు హైకోర్టు ఆఫ్ షియట్ రిఫరెవారివద్దనున్న మద్రాసు యెస్పెన్సేడు రోడ్డు 8 వ నెంబరుగల బ్రయంపుబిల్డింగ్లోనున్న మద్రాసు హైకోర్టుపేజీలు వ-రా-రా-శ్రీ వీ. సూర్యనారాయణయ్య వాది ఆఫీసులోనున్న తీసుకోవచ్చును.

చెన్నపట్నం, } ఏ. సూర్యనారాయణయ్య,
ఆగస్టు 25-8-25 } వాదుల వకీలు.

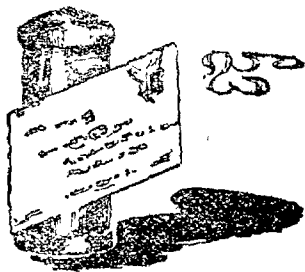
చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వసం॥ సెప్టెంబరు 3-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు			
దనియాల బా 1-కి ర 30 0 0	మొదలు	42 0 0	వరకు
బియ్యము బస్తాలు			
కుసుమ తెనాలిని ,, ప 48 గలవి ర	14 0 0	15 0 0	
నెల్లూరిని ,, డిటా	15 8 0	16 0 0	
డిల్లి ,, డిటా	16 0 0	17 0 0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0	
నవ్వులు ,,	20 0 0	24 0 0	
2. పప్పుధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 8 0	18 0 0	
తెనగలు ,, డిటా	11 12 0	12 8 0	
పెసలు ,, డిటా	13 8 0	14 8 0	
మినుములు ,, డిటా	15 4 0	16 8 0	
ఉలవలు ,, ర 164	8 8 0	9 0 0	
3. నూనెవస్తువులు			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	154 0 0	155 0 0	
నెయ్యము 1-కి	14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంజేరునెనగపప్పుబా1-కి	61 0 0	63 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,,	56 0 0	59 0 0	
జేరునెనగనూనెగానగబా1-కి ర 185 మి.కా.నూనె	180 0 0		
అముదము బా 1-కి	120 0 0	122 0 0	
4. చిల్లరవస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-కి	100 0 0		
కురపసుపు ,,	45 0 0	50 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1-కి	100 0 0	110 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి ర	45,50		
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	50,55		
బెల్లము బా 1-కి	40 0 0	55 8 0	
చింతపండు బా 1-కి	50 0 0	77 0 0	
5. ఇనుము			
పట్టారకం బా 1-కి	28 0 0	33 0 0	
చదరం ,,	28 0 0	36 0 0	
రవుండు ,,	32 0 0	50 0 0	
6. లోహములు			
వెంకి 100 కులంక	71 0 0	74 12 0	
బంగారము, తులము 1-కి	21 4 0	21 8 0	
సవరము 1-కి		18 9 6	
ఇత్తడి బా 1-కి	264 0 0	275 0 0	
రాగి డిటా	282 0 0	285 0 0	
అక్కాచక్కెర 225 పా! గలవి	32 8 0	32 12 0	
7. దూది			
బోండావెట్టుబారున 1-కి		300 0 0	
పల్నాడు దూది ,,		215 0 0	
8. నూలు			
కోయిల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి		7 0 0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి		4 12 0	
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి		7 4 0	
నూళియేనుగ నెం 20		9 8 0	
వడ్డాక్ నెం 24 1/2		9 12 0	
14 1/2 క్విలక్ పక్షి		7 8 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీనె		9 4 0	
నెం 22 ,,		9 12 0	
నెం 12 1/2 బెన్ని సర్ప ను		8 0 0	
నెం 14 1/2 ,,		8 4 0	
నెం 12 1/2 అల్లెనన్న		7 2 0	
నెం 12 1/2 కోయిలుపట్టి		7 8 0	
నెం 22 1/2 రంగవిలాస		9 4 0	
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు		2 0	

బెండుచేసిన భారతి సంపుటములు

1924 జనవరి సంచిక మొదలు ఆఱు సంచికల కొకసంపుటమువంతున మూడుసంపుటములు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి.
గట్టి బెండు- నగముతోలు, నగము క్యాలి కో గిల్లుచేరు- అందముగా నున్నది. ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రు 4-8-0.
కపాలావ్యయము ప్రత్యేకము.
భారతి ఆఫీసు, 7, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

జాబ్బులు

గుడివాడ తాలూకాబోర్డు
వోటర్ల మహాసభ

వై సభ తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాలెగ్రేస్ సంఘమువారి యజమాన్యమున 21-8-25 తేదీ సోమవారము సాయంత్రము గుడివాడ 5 మ్యూన్సిపాలిటీ సమావేశమైనది. తాలూకాలోని వోటర్ల దురదృష్టవశాత్తూ సుమారు 500 మంది సభకు హాజరైరి. కాలెగ్రేస్ పక్షాభిమానులు పెక్కుమంది తాలూకాలోని అన్ని ఫీర్కాలనుండియు, ఇద్దరు ప్రత్యేకములై విచ్చేసి సభ నలంకరించి అధికారస్థానమును ప్రకటించిరి. జస్టిసువత్తు నాయకు లగు శ్రీయ్యతులు పర్యవేక్షణి మల్లిఖార్జునాడు, లింగం నాగభూషణం, అన్నయ్యి హరినీయుడు చౌదరిగార్లు మొదలుగాగలవారు సమాతిము సభకు దయచేయుట యెంతయు సుభనూచకముగా నుండెను. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాలెగ్రేస్ సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయ్యత బులుసు సాంబయ్య శ్రీపంతులుగారు, భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారును సభకు విచ్చేసి సూతనోజ్జీవమును పురికొల్పిరి. శ్రీయ్యత అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుపంతులుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. సభా ప్రారంభముననే ప్రేక్షకుల సంఖ్య హెచ్చై స్థలములకుంటుచే సభ గాంధీచావనకు మార్చబడెను. అంతట కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు జస్టిసు పత్తువు మంత్రివర్గమువారు గల మూడుసంవత్సరములలో ప్రజాక్షేమమునకు ప్రతిఫలముగా గావించినకార్యముల నిరసించుచు, స్థానిక సంస్థలగు జాతీయకార్యక్రమము నడ్డు పెట్టుచు ప్రభుత్వమువారు క్రమముగా కల్పించుకొనినదుపు చర్యలను ఇండించుచు, ఇకముందు వోటర్లు తమయందుగల ప్రజాశక్తిని విజృంభింపజేసి జాతీయపక్షములను స్థానిక సంస్థలకు యెన్నుకొని వారి ద్వారా జాతీయ కార్యక్రమమును కొనసాగించుచు ప్రభుత్వనిరంకుశత్వమును ప్రతిఘటింపవలసివదిగా నుద్ఘోషించుచు ఉపన్యసించిరి తమపరి సాంబయ్య శ్రీగారి నేడికపై నిలిచి తమ సమాజగంభీర స్వాంతంత్ర్యస్వరూపతో, ఒడేశ ప్రభుత్వము మనల కెట్లు బానిసలగా వోవర్చినదియు, జస్టిసు పత్తువువారు ప్రప్రకాశమునండియు దేశస్వాంతంత్ర్య సంపాదన కిట్లు ఎట్లు తెలుసుచున్నదియు మన్నగు విషయములు వివరించుచు స్థానిక సంస్థలందు కాలెగ్రేస్ పక్షమువారి ప్రవేశబెట్టలేని వోటర్లను హెచ్చరించుచు ఉద్ఘోషించిరి. పిమ్మట భువి పాటి సత్యనారాయణగారి ఉపన్యసమునందు "వోటు" అను దాని విలువను తెల్పుచు ప్రజలు తమ వోటునిచ్చునపుడు, దానిని ప్రభుత్వ నిరంకుశత్వమున పోటై, తమకు క్షేమకరమై పరిమించునట్లు, ప్రభుత్వమువారి గుర్రమును పశువు చేయక, దేశహితమునకు సర్వమునుత్యజించి, తమకు కారాగృహమునకు కట్టకులకు సోమ పాల్పడు దేశసేవకులను, వారివోటులు కృషిసల్పు కాలెగ్రేస్ పక్షమువారికి మాత్రమే వోసంగవలెననియు, జాతి, మత, కుల, వ్యక్తిజైవములను ద్రోసిపెట్టి ప్రజాక్షేమమునే చృష్టియందుకొనవలెననియు హితమొసంగిరి. అనంతరము యాక్రింది తీర్మానములు సభ్యుల యొరుట చదువబడి ఆంగీకరింపబడెను.

1. రాబోవు గుడివాడ తాలూకాబోర్డు యెన్నికలలో, 21-8-25 తేదీన తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాలెగ్రేస్ సంఘము వారు చేసిన తీర్మానము ప్రకారము, కీర్తి నన్ని ఫీర్కాలకు కాలెగ్రేస్ పక్షమున అభ్యర్థులను నిలువబెట్టి ప్రబోధము గావించవలెనని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
2. గుడివాడ తాలూకాలోని వోటర్లు కాలెగ్రేస్ వారిచే నియమించబడిన అభ్యర్థులకు తమ వోటునిచ్చి, కాలెగ్రేస్ ప్రతిష్ఠను నిలువబెట్టలేనని యాసభ వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
3. గుడివాడ తాలూకాబోర్డు కాలెగ్రేస్ అభ్యర్థులకు కీర్తించి, వారు జయమొందుటకు తాలూకాయందంతటను, వోటర్ల ప్రబోధము చేయుటకును, అందుకుగాను తరచాయకుల నాహ్వానింపుటకును, ప్రబోధమునకు కావలసిన ద్రవ్యమును సంపాదించుటకును, తేదితర విధముల వారి అభ్యర్థిత్వమును జయముగాంచునట్లు తోడ్పడుటకును, తూర్పు కృష్ణా జిల్లా

కాలెగ్రేస్ సంఘమువారిని కోరుచు వారికి అన్నివిధములతోడ్పడెనని యీ సభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

తర్వాత ముం బాలక బ్రహ్మయ్య గుప్తగారు సభ్యుల జయధ్వానములు చేలరేగ ప్రభుత్వ విధానమునందును మంత్రివర్గము ప్రభుత్వకాభిధికారులు ప్రభుత్వద్వారాగల మొక్క-నిరంకుశ చర్యలను ఇండించుచు స్థానిక సంస్థలను, కానసభలను జాతీయ పక్షమువారు నశపరచుకొనవలసిన ఆశక్యతనుగూర్చి విపులముగా వెల్లడించిరి.

పిమ్మట అన్ని ప్రాంతములనుండియు విచ్చేసిన వోటర్లకును, రాష్ట్ర సాయకులకును సభాధ్యక్షులకును, గుప్తగారికిని వందనములు సమర్పించుటతో సభ ముగిసెను. సభ్యుల యందు జాతీయపక్షమునకు రాబోవు తాలూకాబోర్డు యెన్నికయందు తప్పక విజయము చేపూరగలవను విశ్వాసము గన్పట్టెను.

భైరవభొట్ల వెంకటసుబ్బారావు

గద్వాల సంస్థానము

గద్వాల సంస్థానమును వై జాం ప్రభుత్వ రక్షణలోనికి చేర్చినది మొదలు శ్రీ మహారాణి సర్కారువారు రాజ్యలక్ష్మిని బడయుటకై బ్రహ్మాంశముత్తములు చేయుచున్నారు. రాణి వారు భాగ్య నగరములోనే నివసించుచున్నారు. గద్వాల రాజ్యము రాణివారికి బిచ్చబెట్టుటకు లేదా యను విషయమును నిర్ణయించుట కొక సంఘమేర్పడినది. ఆ యుపసంఘమువారు శ్రీ మహారాణి సర్కారువారికి రాజ్య మునీయవచ్చునని తీర్మానించిరి గద్వాలపురమునకు రూఫీ వర్తమానము వచ్చినది. ఇక ఘనతపవించిన వైజాం దర్బారువారి దివ్యచిత్రము ఆ తీర్పును ఖాయముచేయవలయును. వైజాంగాలైనను స్వాధిపత్యితో మహారాణికి రాజ్యమును వప్పచెప్పెదరనుకొనుచున్నారు. సర్వేశ్వరుడు గద్వాల సంస్థానమును అనుగ్రహించుగాక!

శ్రీయోభిలాషి.

సికింద్రాబాదు - కర్నూలు రైల్వే

1925 సం॥ జూలై 20 తేదీనుండి గద్వాలనుండి ఆలంపురం రోడ్డుకు రైలు క్రొత్తగ నడచుచున్నది. ఆలంపురం రోడ్డు కర్నూలుకు 6 1/2 మైళ్లు. తుంగభద్రానది మధ్య నున్నది. వంతెన నిర్మించినచో కిక్లద్రాబాదునుండి కర్నూలుకు రైల్వే పూర్తియగును. వైజాం గేర్లంటేరు రైల్వేకంపెనీవారు మద్రాసు మహారటా కంపెనీవారిని ద్రోణాచలం వరకు మార్గమును తమ కిమ్మని కోరిరి. మద్రాసు కంపెనీవారిప్పుకొనిరి. అందుచే వంతెన ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. రాబోవు శీతకాలములో వంతెన ప్రారంభించుటకు తొమ్మిదిలక్షలు కాంక్షను అయినది. బ్రిటిష్ పూర్తికాగానే కిక్లద్రాబాదునుండి ద్రోణాచలం గుంతల్లమిదుగ తెంగభూరుకు మెయిలు ప్రేయిను వేయుదురట. ఈ రైల్వేమార్గ మంధ్రదేశమున కత్తింతోపయోగము.

సు. శ్రీరామస్వామింహం.

ఒక ధర్మాత్మునిమరణము-తుని

జగయ్యపేటనుండి తునికివచ్చి ధనార్జనా పరులైన వైశ్యవర్తక శ్రేష్టుల కుటుంబము లొక 4 లేక 5 తునిలో కలవు. వారిలో తూములూరి రామస్వామిగారు రసమాన దైవ భక్త శిఖామణి. ఈయన స్వార్థిత విత్తమును పొందురంగ దేవాలయ నిర్మామనకును, తదంగములగు కోనేరు, కలవూర్, ద్వారాన వనము, సత్రము, కొన్ని సామానుల కొట్లు (ఆడెలకిచ్చి రాబడి దేవాలయమున కిచ్చుటకేయవి) కట్టించి సుమారేబది లేక అరువదివేల రూపాయలు వ్యయమొనర్చిరి. వీరొకప్పుడు 21 తేదీని జ్వరపీడితులై పరమవదిరిరి. ఇకను దేవ ప్రతిష్ఠ దివ్యుల ప్రతిష్ఠ వారియుద్దేశములలో కొరవడియున్నది. వారి అన్నగారగు వైకుంఠంగా రిందులకు ప్రయత్నించెదరని నమ్ముచున్నాము.

(ఒక విలేఖరి)

గుడివాడ సేవాశ్రమము

సేవాశ్రమ విచారణ సంఘము 21-8-25 తారీఖు వరకు విచారణ చేసి మరల పూర్తిచేయుటకు 2-9-25 బుధవారం ఉదయం 10 ఘంటలకు వాయిదా వేయబడెను.

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

ఆగస్టు 18 తేదీని మాజీడు తాలూకా కానుకములలో శ్రీవిత్తరంజన హిందీ పాఠశాల నెలకొల్పబడినది.

నల్లమెంటరి లిస్టు కేదురుచూచుట

నూల్లుపై నల్ బోర్డు కార్యదర్శిగారి కొకమనవి

1925 సం॥ ఆగస్టు నెల ఖమాదు; 13, 14, తేదీలలో, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు, ఎకడమిక్ కాన్ఫిరెన్సువారు, గత నూల్ బోర్డు పరీక్షయందు మిక్కిలి నష్టపోయిన వాళ్లకును వారి విషయ ములోచించి, మరల కృతార్థులగు వారి జాపితాను, దయాగుణముని తమరిని గోరినట్లు పత్రికలవలన తెలియుచున్నది

కాని, అప్పటినుండియు, దానినిండించి సుత్సహ నూచకము లెచటను గానరావు. కారణముగీవరము. ఒకటి, రెండు మార్గులవలన, నష్టపోయినవార లందరును, కృతార్థుల మవుదుముగదా యను కుతూహలముతో, వేరొక పరీక్ష ఫలితముల జాపితా కేదురుచూచుచుండిరి. కాని ఆ మంచిరోజు నానాటికి వెనుదీయుచున్నది.

ఎకడమిక్ కాన్ఫిరెన్సువారు, విద్యార్థులయంద తీవ్రతయతో, 1925 సం॥ పరీక్షకు, హారాత్తుగ, క్రొత్తినూత్రముల (ప్రిన్సిపల్స్) బెట్టుటచే, బాలరు నష్టపోయినవారని, మిక్కిలి నష్టము కెంపవారి విషయ (వార్డుకేససు) ములోచనజేయు వని తీర్మానించిరి. దీనికి రెండు పద్ధతులుకలవు.

(1) 1924 సం॥ వరను, ఉన్న మాడరేషన్ విధానము (ట్రాచూల్సు.)

(2) 1925 సం॥ నవీన-పద్ధతులనే, సమపాయపరమట (Concessions in the new Principles) (2) ఏపద్ధతి నవలంబించినను, బాలరింకను, నష్టమునుకెందుదురగాన, రెంటిని, సుపయోగించి వాని ప్రకారము కృతార్థులైనవారి జాపితాను (సస్టిమెంటరి ఇంగ్లీషులీస్టు) దయారుచేయ మని నావనవి.

కృతార్థులైనవారు మరల, కాలేజీలలో, ప్రవేశించుట కధమవత్తు మొక 15 దినములైన గడువుండవలయు గావునను, యఫ్. యె. తరగతికి, హాజరు విషయము (Attendance for Intermediate Class) తమరికి తెలియనిదికాదు కనుకను, కృతార్థులైన వారి జాపితాను, త్వరలో ప్రచురింపమని నామనవి. బాలరు సుత్సహపరమటకు గాను ఏనూత్రములతో ప్రిన్సిపల్ వరియొక జాపితాను దయారుజేయుదురో, వానిని మట్టుకు, వెంటనే ప్రచురింపమని నాప్రార్థన.

ఇట్లు విధేయుడు
కంభంపాటి సుబ్రహ్మణ్యం.

కాకినాడ ఎలక్ ట్రిక్ పాఠశాల

కాకినాడ రా జమహేంద్ర వరములలో "ఎలక్ట్రిక్ ట్రిక్"ని బ్రవేశపెట్టి ప్రయత్నించుచున్నారు. క్రమముగా మన చుట్టు పట్టలనుండు పట్టాములలో గూడ దాని నుపయోగించవచ్చును. అప్పుడు "ఎలక్ట్రిక్ ట్రిక్" లో క్రమశిక్ష పొందిన మనుజులు మిక్కిలి యగత్యమై యుందురు.

విద్యార్థులకట్టి "ఎలక్ట్రిక్" శిక్షనిచ్చుటకు కాకినాడ లోని సూర్యారావు పేటయందు గల "మనిసిపాల్ వారి బాలర పాఠశాలా భవనము"లో నొక పాఠశాల స్థాపింపబడును.

మొదట నొక సంవత్సరములో పూర్తియగు క్లాసులు ఇంగ్లీషుభాషలో పెట్టబడును. అందుకు దగిన యాదరణము న్నుచో రెండు సంవత్సరములలో బూర్తియగు క్లాసులు ఇంగ్లీషులోను, తెలుగులోను ఈ సంవత్సరము ఏర్పాటు చేయబడును. "పాఠశాలయొక్క విధానములు, నిబంధనలు"ను (నూల్లు ప్రాన్ పెక్టన్ అండ్ రూల్సు) బొంద గోరువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

ఈ పాఠశాల, కావలసిన విద్యార్థులను జేర్చుకోవడమైన తర్వాత ప్రారంభించబడును. పాఠశాల తెరువబడు తేదీ యుక్తకాలములో ప్రచురణ జేయబడును.

కూచి నత్తనారాయణ,
యిక్స్ ప్రెస్ అండ్ మేనేజర్,
మురళీధర్ హోమ్, సూర్యారావుపేట.

ధర్మాదాయముల బోర్డు

20-8-25 తేదీని రామచంద్రపురం తాలూకా నదురు బాదా గ్రామములో బ్రహ్మశ్రీ విల్లూరి సుబ్బారాయణుగారి యజమాన్యమున సభ సమావేశపరచి ధర్మాదాయముల బోర్డు వలన అర్చకులకు జరుగనున్న అపకారముల నెదుర్కొని నివారణోపాయముల నన్వేషించి ఆచరించుటకున్న కొన్ని ముఖ్య తీర్మానము లొనర్చబడినవి. అవసరమునో సత్యాగ్రహమున కుద్బోధ లొనర్చవలెనను నిర్ధారణకూడ చేయబడినది.

యలమంచిలి సుబ్రహ్మణ్యం.

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వే

కాకినాడ, ఆగస్టు 31:— కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వే వేయటము గురించియు, కాకినాడ పోస్టాఫీసు స్థలమును మార్చుటనుగురించియు ప్రజలకు గల కష్టములను గుర్తుచేయు వారికి తెలుపుకొనుటకు నిన్ను సాయంకాలము 6 గంటలకు వంతెనపూపమన వారణాశి సత్యనారాయణగారి కొట్టునగర శ్రీ|| గుడిపెట్ల రామచంద్రమూర్తి, మండవిల్లి రామన్న శ్రీకాకుళపు వెంకట్రావుగారు బహిరంగసభను సమావేశపరచిరి. ఈసభకు శ్రీ కనుమూరి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యమగారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. విషయముల గురించి వివరింపబడిన తరువాత యాక్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినవి.

శ్రీ గుడిపెట్ల రామచంద్రమూర్తిగా రీక్రింది మొదటి తీర్మానమును ఉపపాదించిరి:—

కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వే వేయటము ముందుగ నంటూరు-మాచర్ల రైల్వేవేయటము ఉదాహరణములలో మావేశమైన రైల్వే కాన్ఫరెన్సువారు చేసిన తీర్మానమునకు గోదావరిశిల్లా సంఘమును, కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ సంఘము, కాకినాడ తాలూకాబోర్డు చూపిన అసమర్థతయందు కాకినాడ హైందవ శ్రమికులు వ్యాపారస్థులును సమావేశమై యాసభవారు ఏకీభవించుచు, గోదావరి తూర్పుదివిజ్ఞానండు భాగ్యవంతులు డెల్టాతాలూకావల వ్యాపారమునకు తాలువల సౌకర్యములు తెగినంత లేకపోవుటచేతను అవిరూపము సంవత్సరమునందు కొంత భాగమే యుండుటచేతను కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వేవేయటము చలన స్థానికవ్యాపారము సృష్టినొంది విశేష లాభకరముగ నుండును గనుక మొదట వేయబడిన వరుసప్రకారమే కాకినాడ - కోటిపల్లి రైల్వేను ముందుగ వేయవలసినదని రైల్వేబోర్డునుండి మద్రాస్ గవర్నమెంటువారిని హెచ్చరించుచున్నారు.

శ్రీ బమ్మి పల్లయ్య, చిట్టూరి రంగయ్య, అప్పన వెంకట్రాజుగారు తీర్మానము నామోదించిరి.

పోస్టాఫీసు

శ్రీకాకుళపు వెంకట్రావుగారు యాక్రింది తీర్మానమును ఉపపాదించిరి.

పట్టామంచి హైందవ వ్యాపారమునకు దూరముగా కాకినాడ పోస్టాఫీసు నుంచుచున్నందున ఈసభవారు తమ గాఢమైన అసంతృప్తిని తెలియబరచుచున్నారు. పోస్టాఫీసు దూరముగ నుండుటచేతను డెలివరీ సబ్ పోస్టాఫీసు శ్రేష్టమునందుంచకపోవుటచేతను వర్తకులకు యితరులకును మన ఆర్డరు వి. పీ. లు, ఒకొక్కప్పుడు మామూలు ఉత్తరములును అందుటలో చాల అసౌకర్యమును కష్టమును కల్గించుచున్నది. కాబట్టి (1) హైందవ వ్యాపారస్థులకును దూరము కాకుండ మనుషటివలెనే పట్టణమునందు ఒక బిల్డింగును అద్దెను పుచ్చుకొని త్వరలో పోస్టాఫీసును మార్చవలసినదనియు, లేనియెడల (ii) అద్దెను పుచ్చుకొన ననవలయు లేకుండ టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసును సిగ్నల్ రోడ్ క్వార్టర్లకు (యిప్పుడు పోస్టాఫీసు ఉన్నచోటునకు) మార్చి గవర్నమెంటు టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు బిల్డింగ్ లోనికి పోస్టాఫీసును మార్చవలసినదనియు యాసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

ఈతీర్మానమును చూడ అప్పారావు, కోనూరు సోమన్న బమ్మి సుబ్బారావు, సున్న రంగమూర్తి, చిట్టూరి అప్పలరాజు కోరుకొండ బుచ్చిరాజుగారు ఆమోదించిరి.

సదరు తీర్మానములను సంబంధించిన అధికారులకు పంపుటకు యాసభాధ్యక్షున కధికార మియ్యబడినది.

గోదావరి డెల్టా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇంజనీరింగ్

ఈనెల 29 వ తేదీన గోదావరి డెల్టా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇంజనీరింగ్ కాకినాడలో సమావేశమయ్యెను. ఉపాధ్యక్షులైన సివానీ బహదూర్ కొమ్మిరెడ్డి మార్కనారాయణమూర్తి నాయకులగు సభ క్రాసనాధిపతిగనుండెను. అంగీకరింపబడిన తీర్మానములలో కొన్ని యాక్రింద తెలియజేయబడినవి.

1. బోర్డుయొక్క రికార్డుల నుండుటకును నితర కారముల జేయుటకును కాకినాడ కాపురస్థుడైన ఒక సభ్యుడు బోర్డున కధికముగనుండవలెననియు ఆ సభ్యునకు బోర్డు సభలందు వోటింగు అధికారముండవలెననియు కారములతో బోర్డు ఉపాధ్యక్షుడు పెట్టిన వానిని బోర్డువారు రంగీకరించి బిల్లులో ప్రముఖ భూస్వామియైన దుగ్గిరాల వెంకటసుబ్బారావుకాశ రావు వి. ఏ. గారిని అట్టి కో ఆర్డర్ సభ్యునిగ జేయుటకు తీర్మానించిరి.

2. తపాలాకారము కలము వగైరా కర్తవ్యముల స్వల్ప సొమ్ము కావలెను గనుక అందువిషయమై ఫర్మనెంటు అడ్వాన్సుగా రూ 5 లు మంజూరుచేయవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకు ఉపాధ్యక్షుడు పెట్టిన మొహెను బోర్డువారు రంగీకరించిరి.

ఇన్స్టిట్యూట్ ప్రైవుటు మార్కులు

3. సాగు నీటికూరల ఉనికినిగూని వాని సంబంధముగాని మార్పుచేసినప్పుడెల్లను అట్టి తీర్మానము నకు రాకముందే తూరలకు సంబంధించిన వారు తమ యాక్షేపాల బెలుపుకొనవలసినవిషయగలందులకు అట్లు చేయదలంచిన మార్పులను ముందుగనే గ్రామస్థులకు తెలియజేయుటకు ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరును కోరవలెనని ఒక తీర్మానమును శ్రీ జయంతి రామయ్యపంతులుగారు పెట్టిరి. దానిని బోర్డువారు రంగీకరించిరి.

ఇంజనీర్ల సభలు

4. ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ల తాలూకా రయతులలో సభలు కావించినప్పుడు యీ బోర్డుసభ్యులు కూడ వచ్చుటకు ఏలేటిక ఆట్టి సభలు జరుపునదియు యీ బోర్డువారికి ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ల తెలియజేయవలసినదని తీర్మానించుచున్నారు.

టెలిఫోన్ల ఉపయోగము

5. వ్యవసాయ కాలములందు నీటి సప్లయినిగురించియు నీటి పంపులను గురించియు న్యాయమైన ఫీజునిచ్చి వట్టి నర్సు డిపార్టుమెంటు ఆధికారులకు రైతులు తమ యిబ్బందులను తెలియజేసికొనుటకు గోదావరి డెల్టా కాలనలమీదనున్న టెలిఫోన్ లైన్లను ఉపయోగించుకొననివ్వవలసినదని గోదావరి జిల్లా సంఘమువారు గవర్నమెంటువారికి వ్రాసిరి. ఆ ప్రపోజలుకు బోర్డువారిని బలపరచవలసినదని గోదావరి జిల్లా సంఘము వారు కోరిరి. అట్టి యేర్పాటు ఉచితమైనది గనుక ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపవలెనని బోర్డువారు అభిప్రాయపడిరి.

బోర్డుసభ్యులు సదరువిషయము నిమిత్తమే టెలిఫోన్లను లాక్ టపాల్సును ఉచితముగ నుపయోగించుకొననివ్వవలసినదని కూడ బోర్డువారు తలచిరి.

కాలువలు మూయుట

గోదావరి తూర్పుదివిజ్ఞాన ఎక్జిక్యూటివ్ ఎంజనీరు యీ క్రిందివిధముగ కాలువలను మూయుట కేర్పరుపదలంచెను. వచ్చే సంవత్సరమున 30-4-26 నుండి 5-6-26 వరకును కాకినాడ, చామర్రకోట, మండపేట, కొల్లూరు, మంజేరు జంక్షన్ కాలువలు మూయబడును. కోరంగి, ఇంజరం, బాంకి కాలువలు 22-4-26 నుండి 5-6-26 వరకును మూయబడును. 15-4-26 నుండి 15-5-26 వరకును సెంట్రల్ డెల్టా కాలువలు మూయబడును. కాని సుక్కామల లాకునంతెన కట్టు పనియున్నది గాన 15-1-26 నుండియే అనులాపురము కాలువను ముక్కామల లాకు క్రిందనుండి రాకపోకలు ఆపుచేయబడును.

ఈప్రపోజలును తెలియబరచుచు కలెక్టరు గోదావరి జిల్లా సంఘమును ఇన్స్టిట్యూట్ బోర్డును తమ యభిప్రాయము నడిపెను. అందులకు, మనుషటివలెనే అన్ని కాలువలను మే 1 వ తేదీనుండి 1 వ తేదీ, రం ఒక నెల పట్టివేయవలెననియు ఏకావలనన విశేషపాగులు కాంబియు యెడల ఎక్కువ మంది పనివాడ్రడెట్టి అకసరమైన యెడల ఎక్కువ మంది పని తొందరగా చేయింపవలెననియు తెలియజేయుటకు ఇన్స్టిట్యూట్ బోర్డువారు తీర్మానించిరి.

యేలేరువరదలు

ఈ యేలేరువరదలు కలుగజేసిన నష్టమును గురించియు అధికారుల నిర్లక్ష్యభావమును గురించియు కొంచెముగ నిదివరకు తెలిసియుంటిమి. మఱికొన్ని వివరములు తెలియజేయ బూనితిమి. యేలేరువది పాయయును గొట్టెగుండి గొట్టెప్రానునదైలు రోడ్డునకు తూర్పుప్రక్క ప్రసహించుచున్నది ఇరుములుకురిసి నరద లెక్కనగనుండి కాలములో గొట్టెప్రాను రైల్వే వీధినునకు సమీపముగ న 399/28 రు గల టెలిగ్రాఫ్ స్టంభమునకు రైల్వే పర్మిటెన్స్ ఇన్స్పెక్టరు గొట్టెగుండిని తెగి పైనియు, ఆగండి ప్రవాహబలముచే మిగల పెద్దలై సుమారు అరవై అడుగుల వ్యాప్తి కొండెననియు మరికొన్ని గంట్ల యిరచుట్ట పడినవియు ప్రవాహగతి మారి పొలములను

ముంచిజేసెననియు, ఉడ్డులైన పొలములందు వరియాకు ఆన వాలు లేకుండ గట్టిపె సెసెనియు, కొన్న, నువ్వు నక్షైరా పట్టు కొట్టుకుపోవులయు లేక క్రుత్తిపోవులయు తటస్థించె ననియు, పశువులకు మేలేలేకుండ గడ్డిగల భూములు వట్టివైన వనియు, పంటల నష్టమేగాక భూమికిరూడ నష్టము వచ్చిన దనియు అనగా భూములు ఇసుక తెరవేయుటచేత వ్యవసాయోపయోగము లేకుండపోయెననియు, కొన్ని భూములు యిప్పుటికిని నీటిలోనే యున్నవనియు, వరి కూకు మరల కొన్ని పొలములందు నాటుకపని ప్రయత్నించినప్పటికిని నిష్ఫల మయ్యెననియు, యిసుక తెర వేయని భూములు యీ సంవత్సరమునకు వ్యవసాయమునకు లేకయుండలేదనియు గండి కొట్టవచ్చిన రైల్వే. ప. వే. ఇన్స్పెక్టరును అధ్యంతర పెట్టినప్పటికిని అతడు వినిపించుకొనలేదనియు ఈ నష్టమున కంతేమను మదరాస్ సర్వేన్ మహతా రైల్వే కంపెనీవారు జవాబుదార్లనియు పృథుచున్నది. ఇందు విషయమై మదరా యివ్వవలెననియు అట్లు యిచ్చియడల దావాచేసి రాబట్టుకొందుమనియు కంపెనీవారి ఏజెంటుకు నోటీసులు పంపింట్టును అందులకు తామిచ్చియమై ఆలోచించు చున్నట్లు కంపెనీవారు ప్రత్యుత్తరము నొసంగినట్లును తెలియవచ్చినది. పిర్రాపురం ఎన్జింటు 2000 న జమీందారి రైతులకే యీడెబ్బ కల్గింది. పిర్రాపురం మహారాజాగారే మియు తనచర్య దీసికొనినట్లు తోచును.

యేలేరువది గట్టును ఎత్తుచేసి బాగుచేయించక పోవుటచేతను, నదియందు దిబ్బలేర్చుటచేతను, క్రెవ్వి నీటిప్రవాహగతి సరిగనుండునట్లు చేయకపోవుటచేతను, ఈనదియొక్క యర్ర ప్పాయవాలు ఆను మరుగునీటి కాల్వ కడ్డుగట్టువేసి అనీరు సముద్రమునకు పోరల నివ్వకపోవుటచేతను, కాకినాడ తాలూకాలోని కొన్ని వేల ఎకరములు ముఖ్యుగ జమీందారీయతున వ్యవసాయమునకు నష్టము కలిగెను. ఇందువిషయమై యంతలరకు అధికార్లు తన జాగ్రత్త వహించునట్లు కనుబడు. ఏలేట యీమరుగుకాల్యాలన రయతుల వ్యవసాయమునకు మంపుల్ని నిష్ఫలకము యగుచున్నది. ఇదివరలో యర్రప్పాయవాలునకు ప్రభుత్వాధికారులు గండికొట్టినప్పటికే కొంత గురువుగా నుండెడిది ఈసంవత్సరము కలెక్టరు నీటిఅధికార్లు అట్లుగండికొట్టనివ్వలేదట. ఒకలక్ష రూపాయల నష్టముకల్గినట్లు చెప్పబడుచున్నది. కొన్ని బూములు యిప్పుటికిని నీటిలోనే మునిగియున్నవని తెలియుచున్నది. ఎన్జింటువారు గండికొట్టుకొన నివ్వలసినదని కలెక్టరును కోరిరనియు, అందులకు ప్రతికూలముగ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరనియు, మరుగుకాల్యముండి నీరుపోవుటకు ఒక స్టూన్ ను ఎన్జింటువారి ఖర్చుచేస కట్టించెన మియు చెప్పిరట. ఈస్టూన్ కట్టుటకు కొన్ని వేలరూపాయలు అనవట. ఎన్జింటువారు దీనిని చేయింతురా అనుప్రశ్న. రయతులపక్షమున ఎన్జింటువారు రయతులకు గల్గిననష్టమునకు ప్రభుత్వమువారిని మదరా యివ్వవలసినదని దావానోటీసులు పంపించెనని తెలియుచున్నది.

ఆకస్మికమరణము

ఈనెల 30 వ తేదీ యువయమున మ్యూనిసిపల్ హైయర్ వీ మెంటరీస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడగు మంత్రాల సత్యనారాయణగారి సుమారు 12 వత్సరముల కొమారుడు కాకినాడ లాల్ లాద్ కాలువలో స్నానముచేయుచు ఆకస్మికముగ ప్రాణమును వదిలెను. తండ్రియు సమీపముననే స్నానముచేయుచుండెను.

ఫిర్రాపురం రాజావారి కాలేజీ

ఈమధ్య ఆంగ్ల విద్యాలయమును గురించి జరిగిన పౌర మహాసభలో తీర్మానించిన ప్రకారము ఫిర్రాపురరాజావారి కాలేజీ (కాకినాడ) పాఠశాలస్థలము వచ్చి మహారాజావారి హస్తగతమయ్యెను. ఈకాలేజీ సెకండ్ గ్రేడ్ కాలేజీ. దీనిని ఫస్ట్ గ్రేడ్ కాలేజీ చేయించు నుద్దేశముతో మహారాజావారి యనుమతిపైని ఒక ఇన్స్పెక్టర్ కమిషనును యిచ్చెడిను పంపవలసినదని మద్రాస్ యూనివర్సిటీ సిండికేటువారికి వరఖాస్తు పెట్టబడునని చెప్పబడుచున్నది.

బెజినాడ

ఆగస్టు 31:— బెజినాడయందు మిల్లు యజమానులును కమిషనరీవర్తకులును అర సంబూరు వేణుగోపాలరావుగారు తమ వ్యాపారమును పట్టిపెట్టిరి. రెండులక్షల యేబదిరూపాయల లోకులకు బాకీపడినట్లును, అందుకుగాను దాదాపు అరుదవేల విలువగల ఆస్తివాస్తవ యున్నట్లును తెలియుచున్నది. తమకు గల ఆస్తిని అమ్మివేసి బాకీదారులు యిచ్చులకు తీర్చి వేయుటకు ఆధికారము నొసంగుచు ముగ్గురు వర్తకులను యేర్పాటును చేసినారట. ఇందువలన చాలామందికి నష్టము తగిలినవని చెప్పుకొనుచున్నారు.

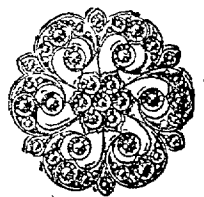
(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవగినది.
ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రిక, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

నమ్మక మగు క్రొత్త మాదిరి నగలు దొరుకు స్థానము
ది ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రిక మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ కంపెనీ,

పాడ్యోను: బెజవాడ, బ్రాంచి: 51, చైనాబాదురోడ్డు, మద్రాసు.
మావద్ద అనేకరకములు జడబిళ్ళలు, నాగరములు, క్లిప్సలు, ఉంగరములు, చంపనములు, పలురకములగాజులు, ఇవిగాక వెండికూజాలు,
గిన్నెలు, కాలుగొలుసులు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనబడును.
ప్రాప్తి: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదర్లు. (3)

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ ల నుండి నేను లోక సేవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును.
(ప్రతి సం॥ రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆహరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే
గాక బర్మా, సిలీస్, మలయా, స్ట్రీటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో
స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆహరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి
నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు) చంటిసిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు
వా, ముసలివారు, వారు పీరనకేల సమస్త వానవతోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశిలములు,
సకలజ్వరములు, మాంవ్యము, శీతహారము, ప్రక్కలయిడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, పలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదములు,
కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (క్వాసకాసము, పల్లనోప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకొల్లాయెంజా, ప్లేగు, జ్వరములు
మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు
దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనకువేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన
వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

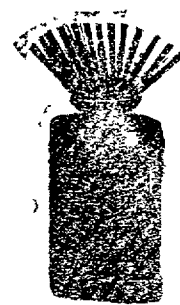
800 మాత్రలుగల బుడి 1-కి ధర 0-4-0. పొమ్మఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పొమ్మఖర్చుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్లు
రు. 2-18-0 25 బుడ్లు రు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దినివవిలాసమునకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున దొరకు అమూల్యగ్రంథములు

రాష్ట్రభాషా హిందీ ప్రథమపుస్తకము (రామానందశర్మ విరచితము తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము) } ... 0 3 0	
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరూ స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది) } ... 2 4 0	
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది } ... 0 6 0	
సత్యవత్సవభాష్యము-పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈగ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు. } ... 1 8 0	
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, } శ్రీమతి కల్పమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది. } ... 1 0 0	
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజిజ్ఞాసా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి) 0 8 0	
హిందీమొదటివాచకము 0 6 0 శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులో నిముడునది) 1 4 0	
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము 0 4 0	
శతకకవుల చరిత్రము-గ్రంథకర్త: పండిత పంగూరి సుబ్బారావుగారు 3 0 0	
గాలనబుసినాటకము 0-12-0 రామదాసునాటకము 0 10 0	
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి ... వెల 0 8 0	
తత్వమచంద్రిక ... వెల 1-0-0 నటీకా ఆస్థాశబ్దచింతామణి 0 12 0	
వృషాధిప శతకము 0 2 6 ఒంటిమిట్ట రఘువీర శతకము 0 2 0	
సర్వేశ్వర శతకము 0 3 0 నారాయణ శతకము 0 3 0	
దేవకీనందన శతకము 0 3 0 కాళహస్తీశ్వర శతకము 0 4 0	
పొమ్మ ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.	

ధర సరసము జర్నల్ ఎడెక్టివ్ దీపములు

ప్రతిదీపమును బాట్లీ, బల్బుతో పంపబడును

1808

ఓనల్ లెన్సు	రూ. 2 0 0
బుల్ లెన్సు	2 8 0
పెన్సెల్ లెన్సు	3 0 0
సాదా స్క్రెన్ లెన్సు	3 0 0
సెల్ ఫోన్ లెన్సు	3 8 0
చేరింగరు 1 కి	4 0 0
ప్రత్యేక బాట్లీ 1 కి	0 10 0
ప్రత్యేక బల్బు	0 5 0
ఆటోమోటార్ లైటు 1 కి	1 12 0
సాదా సిగార్ లైటు 1 కి	0 12 0
ప్యాకింగు, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము	
లక్ష్మీ వర్తకశాల	
తపాలు పెట్టె నెం. 85. మద్రాసు	

స్టీల్ సెల్ వెటి 2263

ఇది 1862 సం॥ రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను
దీని గుణము వృద్ధిచుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని
మించుటకు పిలులేదు. యిప్పుడే గవర్నమెంటు కంట్రాక్టరు
గారైన రామన్ మోహన్ గారి వద్దనుండి ఒక యోగ్యతాపత్రిక
వచ్చినది. "నా గడ్డమునందు గజ్జయుండి, తినివేయుచుండెను.
శ్రీకృష్ణమీ మీ జెంపధమును వాడితిని. గజ్జ పోయినది. మొండి
గాయుండిన స్థలమునందు మరల వెంట్రుకలు మొలచుచున్నవి."

బుడి 1-కి ధర రు 1-0-0.
లోకు ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
Collingwood & Co., Mount Road, Madras

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

ఇది స్వాతంత్ర్యతత్వమును బోధించు
అపూర్వగ్రంథము
ఆంగ్లమున విరివిజేతలకు డా॥ టెరెన్సు మెక్ కీన్సన్ గారు
రచించిరి.
గుంటూరు జిల్లా బ్రాహ్మణకోడూరు జాతీయ పాఠశాల
లోపాధ్యాయులగు ఓగేటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిచే ఆంధ్ర
కృతము.
భావగర్భితము. శైలివృద్ధులమధురము ప్రతి ఆంగ్లమును
చదివితీరవలెను కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రితము త్వరపడుడు.
వెల రు 1-0-0
మొత్తముగాకొనువారికి కమీషను యివ్వబడును.
నలయువారు గ్రంథకర్తకు గాని లేక గుంటూరుజిల్లా
కొంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగాని వ్రాయవలయును.